LAISVININKAS

XLI NR. 27 — 389 Bedford Ave., Brooklyn 11, N. Y. — PENKTADIENIS - FRIDAY, BA LANDŽIO - APRIL 13, 1956 M. — Redakcija — GLenmore 5-7281 Administracija GLenmore 5-7098 — 10 CENTŲ

JOHN F. DULLES, Valstybės sekretorius, ir sen. L. Johnson po pasitarimų Artimųjų Rytų politikos klausimais.

Ar Izraely bus kaip Indokinijoje?

AMERIKA TVIRTAI PASIRYŽUS PALAIKYTI TAIKĄ TARP ARABŲ IR IZRAELIO

Padėtis Palestinoje vis labiau niaukiasi.Izraelis pranešė, kad pirmadienį egiptiečių vadinamos Fedayen komandos vėl užpuolė Izraelio žemėje dešimt kitų vietovių. Pirmąsyk jos siautė šeštadienį iki 15 mylių Izraelio žemėje. Jos terorizavo vietinius gyventojus, darydamos gyvenimą jiem nepakenčiamą.

Egiptas aiškinosi, kad už tų komandų — gaujų veikimą jis neatsakingas, nes tai esą civiliniai asmens. Tokis pasiaiškinimas davė suprasti, kad

Egiptas nori pakartoti Maskvos ir komunistinės Kinijos istoriją Korėjoje bei Indokinijoje — organizuoti ir remti partizaninį karą.

JT gen. sekr. Hammarskjold aplankė Izraelį, aplankė Egiptą ir vėl Izraelį, pasikalbėjo. Bet Izraelis abejoja, kad jo atvykimas grąžintų ramybę.

Egiptas organizuoja partizanus

Keturios dienos teroristų gaujos puola Izraelio gyventojus. Pirmadienį viena pasirodė tik už penkių mylių nuo Tel Avivo. Užpuolikų žuvo 10, keli paimti i nelaisvę. Nuo "fedajų" rankos žuvo 6 Izraelio gyventojai ir 24 sužeisti.

Trys sužeisti "fedajai", pakliuvę i nelaisvę, pasipasakojo savo istorijas. Vienas iš jų 25—26 metų sakėsi gimes Izraelio valdomoje žemėje, karo metu jis atsidūręs Gazoje kaip ir daugelis kitų tremtinių. Prieš metus jis nuvykes į Egipto gilumą darbo ieškoti. Neturėies dokumentų ir buves egiptiečių suimtas. Jam pasiūlė šnipinėti. Jo tėvas buvęs priešingas tam, bet vyras vis tiek žinias Egipto policijai pranešinėjes. Prieš metus jam ir kitiem jauniem vyram Gazoje policija pranešusi, kad jie turį vykti į Kairą. Tėvas ir šiuo kartu nenorėjes leisti, bet jis paklauses policijos, kaip ir daugelis kitų. Prie Kairo jį su kitais apmokę sabotažo veiksmų ir grąžinę į Gaza prieš tris mėnesius. Jis gaudavo algos 18 dol. mėn. iš kariuomenės, nors buvo laikomas civiliu. Tik šeštadieni jis gavęs įsakymą peržengti Izraelio sieną ir vykdyti Izraelyje sabotažą — suardyti vandens stotis ir vamzdžius . . .

Panašias istorijas papasakojo ir kiti du. Iš jų aiškėja, kad tai planingai paruošta veikla Egipte.

★ **Popiežius Pijus XII** ragino ūkininkus pasipriešinti komunizmui Italijoje artimuose rinkimuose. Italijoje komunistai laimėdavo beveik trečdalį visų balsų.

ALŽIRE prancūzų sargybos suiminėja kaltuose visus įtartinuosius.

Washingtone— sako D. Lawrence (NYHT) — yra nervingumo dėl įvykių viduriniuose rytuose. Prez. Eisenhoweris paskatino valst. sekr. Dulles paiformuoti apie padėtį Kongreso ir abiejų partijų vadus. Baladžio 10

Dulles pasikalbėjime su 14 lyderių informavo, kad padėtis rimta ir pablogėjus.

Prileido galimybę, kad Amerikai gali tekti siųsti į viduriniu rytus savo kariuomenę: vyriausybė turi būti pasiruošus prašyti Kongresą sutikimo. Jeigu taikos nepasiseks išlaikyti tarpininkaujant JT, tai Amerika turės imtis kitų priemoniu. Galima buvo suprasti, kad gali būti imtasi bendros akcijos su Anglija.

Neramumai tarp Arabų ir Izraelio — mano D. Lawrence **labai apsunkina Amerikos vidaus politiką,**

ypačiai prieš rinkimus. Nepopuliarus būtų kariuomenės didesnis šaukimas. Įsivėlimas į karą išmuštų iš pusiausvyros Amerikos biudžetą, ir galimas būtų infliacijos pavojus. Dabartinė vyriausybė viską darysianti, kad taiką tarp Arabų ir Izraelio išlaikytų kitom priemonėm, be Amerikos kariuomenės siuntimo. O kadangi Egipto ir Izraelio karinės pajėgos nedidelės, tai gali užtekti tik Amerikos tvirto ir griežto laikymosi, kad ramybė ten būtų atstatyta.

★ **Šiaurės Korėjos** sargybos perėjo demarkacijos linija ir apšaudė pietų Korėją.

★ **Liberijos negru** respublika atmetė Maskvos siūlomą draugiškumo ir pagalbos sutarti.

MACY sreikuojančios krautuvės sužeista piketininkė raminama savo draugų.

Streikuoja 8,000

New Yorke, Manhattane prie Herald Square Macy parduotuvėse sustreikavo 8.000 tarnautoiu. Prekyba nesustoio. Pardavinėja administracijos personalas ir tie tarnautojai, kurie nėra unijose. Tačiau administracija pripažino, kad apyvarta nėra tokia kaip normaliai. O normaliai jie siekia kasdien vieną milijoną dol.

Tarnautojai reikalauja sudaryti naują sutarti trejiem metam. Per pirmus dveius metus atlyginimas būtų pakeltas savaitei 3 doleriais, per trečiuosius metus būtu iš naujo tariamasi dėl atlyginimo. Darbo valandų skaičius per savaite sumažinama iš 40 iki 37,5. Senatvės pensijos mokama 50 dol. mėnesiui.

Firma sutiko mokėti per pirmus dvejus metus savaitei po 2 dol. daugiau, o trečius metus dar po 1.5. Senatvės pensijos tik 25 dol.

Steikuoja ir visi kiti Macy firmos padaliniai.

★ New Yorko komunistu partija ir "Daily Worker" atsisakė parodyti knygas, iš kur jie gauna piniguś.

KONGRESAS PRIEŠ EISENHOWERĮ

Kongresas nutarė priimti įstatymą, kuriuo ūkininkam primokama 90% produktu kainos. Kongresas neatsižvelgė į prezidento grasinima pavartoti veto. Pažymėtina, kad senate su 35 demokratais už istatyma balsavo ir 15 respublikonu. Laikoma, kad tai vienas iš didžiausių Kongreso smūgiu prezidento politikai. Bet demokratai labiausiai norėjo isteikti farmeriam prieš rinkimus.

EISENHOWERIS RUNGĖSI STEVENSONO TVIRTOVĖJE

Illinois pirminiuose rinkimuose Eisenhoweris gavo 723,-267 balsus, Stevensonas 703,-291. Nors Eisenhoweris balsų gavo daugiau už Stevensoną, bet mažiau negu 1952. Tada jis buvo gaves 55' visų balsų, dabar tik 50%.

★ **Adlai Stevensonas** pasisakė tvirtai už ginklų siuntimą Izraeliui.

★ **Trumanas,** buv. prezidentas, išvadino Eisenhoweri "nieko nedarymo" prezidentu.

★ **Anglų vyriausybės** atstovas parlamente pareiškė pasitenkinima, kad Bulganinas su Chruščiovu neatsiveža Serovo.

Jūs globojate Anglijos išdavikus — primena anglai svečiam iš Maskvos

Manchesteryje, Anglijoje, "Punch" redaktorius Malcolm Muggeridge sušaukė mitingą prieš Bulganino ir Chruščiovo priėmimą Londone. Jame dalyvavo apie 2500 anglų ir tremtinių iš rytų Europos, ypačiai lenkų su gen. Andersu. Vieningai buvo pasmerktas jų atvykimas. Vienas net šūktelėjo: **"Prie Churchillio tokių dalykų nebūtų".**

Po kelių dienu Norfolko kunigaikštis, katalikas, lordų rūmuose kreipėsi: "Aš prašau jos didybės vyriausybe užtikrinti, jog ji pareikš savo svečiam, kad

jokia taika neįmanoma, kol laisvė nėra atstatyta".

Atsakydamas vyriausybės atstovas kalbėjo:

"Mes esam rami ir atlaidi tauta, bet verta prisiminti mum patiem, kad nors Bulganinas ir Chruščiovas atvyksta čia su geros valios misija, tačiau Rusija tebėra prieglauda Burgess ir MacLeanui; nors Stalino statulos gali būti nugriautos Rusijoje, vis dėlto grįžtama prie oficialiosios Lenino linijos; kad niekad negali būti taikos ar susipratimo tarp Vakarų ir komunistų pasaulio, kol širdies pasikeitimas, apie kurį rusai mums kalba, nejaustį atsispindėjęs jų darbuose".

KO NORI EDENAS IR KO MASKVA

Sovietų partijos bosas Chruščiovas apkaltino balandžio 9 Angliją, kad jam ir Bulganinui anglai **trukdysia** pamatyti "liaudį", pasikalbėti su darbininkais. Lyg jis yra šeimininkas Anglijoje ir sprendžia, ką jis turi pamatyti ir ko ne. Anglijos vyriausybė atmetė Chruščiovo kaltinimus ir pareiškė, kad ji priėmimo programos nekeisianti. Anglijoje šeimininkas vis dėlto yra Edenas. Edenas nori su Maskvos bosais vesti politines derybas. O Maskvos bosai nori varyti agitaciją Anglijoje taip kaip ir Azijoje.

ANGLIJA ATMETĖ MASKVOS KALTINIMUS

Anglija atmetė balandžio 10 Maskvos kaltinimus, kad Pietu Vietnamas rengiasi pulti šiaurės Vietnama. Anglija atsakė, kad išpūdis priešingas, nes Pietu Vietnamas kariuomene sumažino, o šiaurės Vietnamas ją padidino iš 7 divizijų iki 12. Maskvos siūlyma derėtis dėl Vietnamo Anglija visai nutylėjo.

BEZDŽIONĖS RYTŲ EUROPOJE

Čekoslovakijoie kom. partija apkaltino mirusį savo prezidenta Gottwalda, kad jis kaip ir Stalinas skelbes "asmens kulta". Bulgarijoie numatoma atstatyti min. pirm. Vulko Červenov, nes jis esąs "mažas Stalinas".

Japoniškos savižudybės

Japonijoje daugelis savižudžių savo gyvenima baigia, šokdami i veikiančio Mihara ugniakalnio krateri. Ir šiom dienom vyras ir mergina ryžosi nušokti, nes mergina turėjo kaulu tuberkulioze ir nesitikėjo išgysianti. Susikibe abudu nušoko ir, kai atsipeikėjo, jie gulėjo netoli lavos. Vaikinas greitai išsikapstė į viršu, o kai pagalba atskubėjo, ištraukė dar gyvą ir merginą ir nugabeno į ligoninę. Mintis žudytis praėjo abiem.

Ar žinai, kad . . .

★ Maskvoje tarp užsieniu diplomatų plinta toks pasakojimas apie Chruščiovo kalba dvidešimtame kom. partijos kongrese . . .

Kai Chruščiovas baigė savo kalba, jog Stalinas buvo žmogžudys, sadistas, išdavikas, jam buvo perduotas raštelis su paklausimu. Chruščiovas jį perskaitė garsiai: "O ka jūs darėte, kai Stalinas taip elgėsi?". Perskaitė Chruščiovas ir pridėjo: "Bet po šiuo klausimu nėra jokio parašo. Prašau paklausėja atsistoti". Niekas neatsistoio. Tada Chruščiovas tęsė: "Aš skaičiuosiu iki triiu, po triiu prašau klausėją atsistoti". Chruščiovas ramiai ir lėtai skaitė: vienas, du trys . . . Niekas vistiek neatsistojo. Tada Chruščiovas tarė: "Gerai, draugai. Dabar jūs žinote, ka aš dariau, kai Stalinas taip elgėsi. Aš taip pat neatsistojau".

★ Maskvoje buvo sušaukta 6.000 mitingu, kad įrodytu, jog Stalinas, kuris anksčiau "buvo didžiausias žmogus šioje planetoie", dabar yra didžiausias šioie planetoie žmogžudys, išdavikas ir pakvaišėlis.

★ Į provincijas buvo pasiųsta 15,000 agitatorių Stalinui suniekinti.

Sutiko ir lietuviai

Rochesterio universitetą ir kitas šio miesto mokslo įstaigas šiom dienom lanke Sovietų mokslininkai. Lietuviai, latviai, estai, lenkai, ukrainiečiai ir vengrai sudarė bendrą komitetą, kuris priėmė protesto rezoliuciją ir ja išsiuntinėio kalbamom mokslo įstaigom Rochestery, atominės energijos komisijai, JAV orinių pajėgu komandai ir valst. sekretoriui J. F. Dulles. Rezoliucijoie demaskuojamas kom. Rusijos dviveidiškumas ir ju vadinamų mokslininkų bendravimas su kom. Rusijos slaptaja policija. Kom. mokslininkai — sakoma rezoliucijoj — yra bendradarbiai vyriausybės, kuri milijonus žmonių laiko vergu stovyklose, ir šių mokslininku, kaip ir komunistų, uždavinys yra šnipinėti laisvuose kraštuose.

PERBRANGI DRAUSMĖ

Parris Island, S. C., šeštadienio vakara įvyko didelė nelaimė— pelkėse nuskendo penki kareiviai naujokai; šeštoio taip pat nesuranda. Naujoku būri, 75 vyrus, seržantas McKeon išvedė pratimu. Vakaro tamsoje juos vedė per klampias pelkes. Turėjo bristi per vandeni. Staiga vanduo buvo aukščiau galvos, ir šeši vyrai dingo. Seržantas 31 metu. Korėjos karo dalyvis, aiškinasi, kad jis norėjes įpratinti kareivius i drausme. Jis dabar suimtas ir tardomas.

ALŽIRE VIS KOVOS

Alžiro sukilėliai antradieni įsiviliojo du sunkvežimiu prancūzu naujoku ir triiu valandu kautynėse 20 ju nukovė, 30 sužeidė. Žuvo ir sukilėliu daug, **apie 120, kada į pagalbą atvyko daugiau prancūzų helikopteriais. Pašauti ir 6 helikopteriai.**

LIETUVIAI IŠĖJO IŠ POGRINDŽIO IR PASIDAVĖ

Ir vėl sustiprėjo kalbos apie Sovietu pastangas grąžinti tremtinius bei pabėgėlius.

Per gražinimo propagandos 13 mėnesių gen. Michailovui pasisekė pritraukti 1,158 asmenis į Sovietų Sąjunga.

Tai nedidelis skaičius, palyginti su tuo, kiek Michailovas nori atgauti — tik Vokietijos vyriausybei pareiškė pretenzijas į 100,000. Nedidelis grįžusiu skaičius palyginti ir su tuo, kiek pro uždanga ir dabar atbėga iš Sovietu okupuotu karštu. Per tuos 13 mėnesių iš satelitiniu kraštu atbėgo 6.000, neskaitant rytu Vokietijos. Tačiau ir keliu žmoniu gražinimas jau išpučiamas, paverčiamas didele propaganda.

★

Su didele propaganda iš New Yorko aerodromo šiom dienom buvo išvežti 5 rusai jūrininkai, kuriem Amerika buvo suteikusi azylio teisę.

Tie penki buvo iš sovietinio laivo "Tuapse", kuri 1954 birželio mėn. nacionalinė Kinija sulaikė pakeliui i komunistine Kinija. Tada 9 jūrininkai pasiprašė azylio.

Jie galėjo grįžti i Sovietus, galėjo liktis Amerikoje. Niekas čia ju nelaikė nei varė. Tačiau Sovietai juos bombardavo laiškais ir fotografijom iš ju artimuju ir draugu. Bombardavo grasinimais dėl ju šeimu likimo. Sovietu agentai sekiojo juos New Yorko gatvėse, traukiniuose. Penki šito sekiojimo ir teroro neatlaikė ir grįžo; kiti keturi dingo be žinios iš New Yorko, kad persekiojimo išvengtų.

Taip vėl skelbia sovietinė spauda apie Lietuvą • Grąžinimo propagandą ir terorą tebevaroe Kiek tai sekasi Amerikoje ir Vokietijoje.

Amerika davė jiem laisve pasirinkti gyventi ar grįžti. Bet Amerika neapsaugojo jų pačioje Amerikoje nuo sovietinio teroro.

Negali apsaugoti ir tūkstančių tremtiniu nuo sovietinių lapelių, siunčiamų iš kom. Vokietijos. Nuo teroro reikia jau patiem gintis.

★

Tuo pačiu metu naujas pranešimas iš Vokietijos —

Vokietijos vyriausybė sutiko atiduoti Sovietam 31 rusa, kurie Vokietijos kalėjimuose atlikinėja bausmes.

Ar jie patys norėjo išvykti, ar juos išdavė be jų sutikimo, nepranešta. Tepranešta, kad Vokietijos vyriausybė tiria dar 20 kalėjimuose sėdinčių Sovietų piliečių likimą.

Vokietija paskelbė principa taip pat tiesų ir gražu — ii duoda laisvę pasilikti ar grįžti visiem be pilietybės esantiem asmenim.

Tačiau Vokietija yra suinteresuota, kad galėtų daugiau atiduoti Sovietam.

Jau su dabar grąžinamais 31 Vokietija pažymėjo notoje, kad laukia iš Sovietų gražinant ir vokiečiu. Tokiu vokiečių buvo įteiktas dabar 1000 asmenų sarašas. O pasigenda Rusijoje dingusiu net apie 100,000. Tiek, kiek Sovietai reikalauja iš Vokietijos savo "piliečių". Vokietijos vyriausybė tekalba apie 14.000 Sovietų piliečiu. Jeigu jie važiuotu, Vokietijai būtų daugiau pagrindo išgauti savo tautiečius.

Dėl to laiškuose iš Vokietijos ir lietuviai sunerimo, kad padėtis pasunkėjusi,

nes lietuviška patarlė įspėja: turmos ir tarbos niekad neatsižadėk. Tarba visi tremtiniai jau turi, bet nesunku šiais laikais pakliūti ir į turma, o iš jos atviras kelias į Sovietų plačius plotus.

Jau vien tokia baimė yra Sovietam naudinga. Teroras turi žmones jei ne gražinti i sovietines rankas, tai bent nutildyti.

★

Iš kitos pusės, skelbiamas sovietinės valdžios "švelnumas" namieje. "Sovietinė Lietuva" vėl paskelbė, kad

"daugelis buvusiu kolaborantu dabar pasidavė, ir jiem dovanota pagal 1955 rugsėjo amnestijos įstatymą".

Laikraštis sako, kad jie išėjo iš pogrindžio, prisipažino padėję vokiečiam antrojo pasaulinio karo metu ir dabar "turi normalų gyvenimą" . . . "Normalus gyvenimas" sovietinėj kalboj reiškia Sibirą . . .

SEN. ESTES KEFAUVER prie savo rinkiminės būstinės Washingtone.

ŠNIPŲ LIZDAS (9)

Jūs turite nužudyti komisarą Kubę

Ar žinote, kas bus jums ir jūsų vyrui

Nikolai Chochlovo vieną istoriją baigėm. Istorija tragiška — joje Chochlovas, atsisakydamas vykdyti jam pavestą uždavinį žudyti žmogų, tuo pačiu paaukoja savo žmoną ir sūnų. Negailestingoje šnipinėjimo mašinoje jis buvo sugedęs ir išmestas vienas račiukas. O žmogaus gyvenime tai nepataisomas ir neišgydomas skausmas... Bet mašina veikia toliau. Mašina ir toliau mala žmones.

Išgriebiam iš Chochlovo praeities dar porą trumpų epizodų. Kai kam gal juose bus įdomūs sovietiniai šnipinėjimo triukai; kitiem gal bus įdomu, kaip Sovietuose jaunas vyras su sovietiniu idealizmu puolasi vykdyti jam skiriamus uždavinius, bet kaip ilgainiui jam pradeda atsiverti akys, atgimsta jame žmogus ir jis nebenori būti naikinimo mašinos račiuku...

-o-

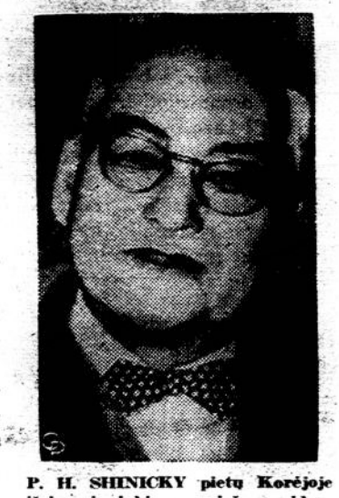

P. H. SHINICKY pietų Korėjoje išeina į rinkimus prieš prezidentą S. Rhee, kurio kadencija baigiasi.

Buvo 1943 m. Sovietai jau buvo atsigriebę prieš Hitlerio armiją ir ja spaudė atgal. Sustiprino partizanų veikimą vokiečių užnugarvie. Jaunam leitenantui Chochlovui buvo pavestas

uždavinys sustiprinti partizanų veikimą ir likviduoti Minske Gudijos generalinį komisarą Wilhelm Kube.

Specialiai pamokytas, aprengtas vokiečių karininko drabužiais, su dokumentais, kad jis yra "vyresnysis leitenantas Wittgenstein", Chochlovas su palydovu vyko į Minską uždavinio įvykdyti.

Mes turėjome susirasti — sako Chochlovas — Galiną Mazanik, kuri buvo generalkomisaro šeimininkė. Minske mes dėjomės esą slapta Vokiečių karo lauko policija, atvykusi su slaptu uždaviniu, ir gavome atitinkamą nakvynę. Paskui aš vienas nuėjau į man tiksliai agentų aprašytą Galinos butą ir pasibeldžiau. Kai atidarė mergina man atrodė tokia, kaip ją man buvo aprašęs pulkininkas Kutzin — apie 28 metų, liesa, reikšmingom akim ir plonom suspaustom pilkom lūpom. Kai ji mane įsileido į savo didelį skurdžiai apstatytą kambarį, stengiausi susikaupti, kad teisingai atvaizduočiau sovietinį agentą, nes buvau jau įpratęs vaidinti vokiečių karininką.

"Prašau sėsti", pasakė Galina vokiškai.

"Ne, ačiū", atsakiau aš rusiškai ir priėjau visai arti prie jos. Mačiau, kaip ji išblyško. Paskutiniu momentu stengiausi prisiminti visus pamokymus kaip elgtis. Bet man nebuvo lengva.

"Jūsų vyras liepė jus sveikinti", kalbėjau toliau jai rusiškai". Jis gyvena Omske (Sibire), tarnauja mums kaip šoferis".

Ir "mums" stengiausi ypatingai pabrėžti.

"Aš manau, aš nesuprantu", pratarė ji virpančiom lūpom.

Skubėjau jai reikala paaiškinti, bet man nesisekė. Kai man nebebuvo aišku, ką aš jai šiuo kartu turėčiau pasakyti, paprašiau, kad ji leistų pasimatyti rytoj. Pasakiau jai, kad apie mane gali pasiteirauti gretimai gyvenančio virėjo (kurį mes neseniai buvom užverbavę į savo agentus).

Kitą dieną Galina rodės mažiau bijanti. "Dabar—kalbėjau jai, — jūs tikriausiai žinot, kad aš esu iš Maskvos. Mudu abudu, jūs ir aš, taip pat žinome, kad raudonoji armija vieną dieną įžygiuos į Minską.

Ką jūs atsakysit, kai jus paklaus: "Kodėl tamsta koliaboravai su Wilhelm Kube?"

Jos veidas sustingo.

"Jūs turite Kube nužudyti", sakiau jai tiesiai. Ji išklausė tylėdama ir po kiek laiko aštriai pasakė: "Taip, bet kaip?" Greitosiom sumečiau jai planą. Pasiūliau, kad ji turi pasinaudoti paprasta magnetine bomba su laikrodžiu.

Tai rusų agentų labiausiai mėgstama bomba sabotažam. Buvau tokią bombą atsinešęs ir palikau pas ją. Ji pasakė savo apsisprendimą galutinai pranešianti man per virėją.

Vakare, kai virėjas atėjo, manęs ir mano draugo nebuvo namie. Jis grįžo be nieko. Visą naktį buvau tikras, kad uždavinio neatliksiu ir kad Kubės šeimininkė bus pranešusi gestapui ir mane išdavusi. Galvojau, kad tokiam uždaviniui reikia labiau prityrusio agento kaip aš.

Bet aš klydau, kaip klydo ir generalkomisaras Kube. Abudu klydom. Komisaras grįžo namo kaip visada lydimas savo sargybos ir ramiausiai atsigulė.

Nei jis nei jo sargai nepastebėjo mažo juodo daiktelio, pririšto prie čiužinio spyruoklių po lova.

Kitą dieną istorija buvo paskelbta Minsko laikraščiuose. Apie antrą valandą ryto sprogimas užmušė generalkomisarą Kube.

Buvau tuojau paršauktas į Maskvą. Mano viršininkai pripažino mane sugebančiu karininku ir apdovanojo pirmos rūšies auksiniu karo ordenu, o taip pat sidabriniu partizano ženklu.

Mane pakvietė naujam uždaviniui tik 1945 vasario mėn.

(Bus daugiau.)

MAŽI ŠIŲ DIENŲ POLEMIKOS PAVYZDŽIAI

Darbininke kovo 9 parašėm, kad N. Lietuva pasisakė kovo 9 prieš Saleziečių gimnazijos rėmimą.

N. Lietuva kovo 21 ir kovo 28 atsiliepė, kad tai Darbininko" pramanyta"; "laužta iš piršto", "nekorektiškai interpretuota"; kad N. Lietuva tenorėjusi "tik aiškumo" (kovo 21); tenorėjusi pasakyti, kad Saleziečių gimnazijai tiktų geriau "kitas koks pavadinimas" (kovo 28.).

Kad būtų aišku, kas laužia iš piršto, o kas savo žodžių užsigina, dar sykį pakartojame N. Lietuvos išvadas:

"Išvadoje aišku, kad per saleziečių įstaigas mes ne lietuviškumą remiame, bet remiame tarptautinius vienuolynus ir misijas".

Jeigu jau "aišku," tai kas dar belieka aiškinti...

Ko norėjo N. Lietuva tokia "aiškią išvadą" skelbdama, ji taip pat parašė juodu ant balto... Tas "aiškumas" reikalingas tam, kad

"tokiems, kurie norėtų tik grynai lietuviškai gimnazijai aukoti, būtų dauq aiškiau, kur tas aukas nukreipei" (A. Liet kovo 9).

Taigi slapti konkursai nebereikalingi

Vienybėje kovo 23 Vytautui Meškauskui nepatiko, kad Darbininke buvo pasakyta, jog literatūrinių konkursų jury komisijos ir tegali vaduotis literatūriniais sumetimais, o ne asmeniniem pažintim ir draugystėm tam ar kitam rašytojui. Darbininkas galvojo, kad komisija net negalėtų draugiškumu vadovautis, nes konkursas slaptas; jame dalyvauja veikalai, o ne jų autoriai. Vienybės bendradarbis pasisako netikįs, kad "literatūros specialistai iš pirmo žvilgsnio negalėjo atspėti, kad tai Škėmos veikalas". Vadinas, metei "pirmą žvilgsnį" ir matai, kas veikalą parašė, nors autorius ir nepasirašęs.

Jei premiją davėjai bus tokio didelio tikėjimo literatūros specialistais, kaip Meškauskas, tai jie turės padaryti praktinę išvadą — neskelbti daugiau slaptų konkursų; kam slaptumas, nes "specialistai iš pirmo žvilgsnio" jau žino autorių. O jei slapti konkursai bus norima ir toliau praktikuoti, tai išvadą turėtų pasidarvti L. Rašytojų Draugija — neskirti į jury komisiją tikrų "literatūros specialistų".

Ginčas su savim apie privartą

T. Žiburiuose balandžio 5 Bronius Zumeris iš Australijos, pasiskaitęs tuose pačiuose Žiburiuose atpasakotas kelias Afetininkų Federacijos vado paskaitos mintis, parašė ilgą polemiką. Polemika pats su savim. Su savim, nes pačioje pradžioje priėmė neginčijamą tiesą, kad

"katalikų Bažnyčia ypatingai pabrėžia laisvo ir nepriverstinio apsisprendimo momentą",

o paskui ima tai kritikuoti.

SPAUDA

Girdi, jei valstybė verčia mokytis, tai ji vartoja prievartą. Išmokimas skaityti rašyti yra menkesnės vertės negu dieviškų tiesų pažinimas, ir jeigu valstybė neverstų tikėjimo programos mokytis, tai būtų visos tvarkos aukštyn kojom apvertimas, menkesnių dalykų pastatymas aukščiau už didesnius. Ir griebiasi tos prievartos reikalingumui įrodyti popiežių bei vyskupų pareiškimų.

Tie visi pareiškimai labai pabrėžia dieviškosios tiesos reikalingumą gyvenime, labai įpareigoja žmogų ja gyventi ir savo sąžinėje, ir savo bute, ir visuomenėje. Bet jie neskatina imti "lazdą" ar kitokią prievartos priemonę, kad kiti imtų tom tiesom gyventi. Apaštalauti ne prievarta, bet asmeninio spinduliavimo šviesa, ta tiesa gyvenančio žmogaus pavyzdžiu — yra tas metodas, kuris paskatina kitą laisvai apsispręsti, o ne prievarta.

IŠ LIETUVOS

Rašo LINUS

VILNIUJE KONCERTAVO SUVAŽIAVĘ MUZIKAI

Vilniuje įvyko trečiasis sovietinės Lietuvos valdžios išlaikomų kompozitorių suvažiavimas. Tai kūryba, kuri mažiausiai yra priklausoma nuo režimų, nes ji yra bežodė. Suvažiavime kompozitoriai pagarbinę, kas reikia pagarbinti, toliau koncertavo, parodydami senuosius ir naujuosius muzikus bei tuos, kurie jų muzikos kūrinius atliko.

Kompozitorių valdybos pirmininkas **St. Vainiūnas** buvo tas, kuris suvažiavimo pradžioje lietuviam muzikam priminė, jog jie "turį dėti visas pastangas įgyvendinti partijos iškeltus uždavinius muzikos meno srityje, pakelti muzikinę kultūrą į aukštesnę pakopą". Paskui įvyko pirmasis simfoninio orkestro (apie 35 asmens) koncertas. Jam vadovavo jaunas dirigentas **A. Kalinauskas.** Buvo atlikta **J. Gaižausko** "Simfonija g-moll" ir **A. Račiūno** siuita "Gimtinės vaizdai". Antrą dalį dirigavo **R. Geniušas.** Buvo atlikta **J. Juzeliūno** "Koncertas balsui su orkestru" (solistas V. Adamkevičius) ir M. K. Čiurlionio simfoninė poema "Jūra".

Koncertas buvo Vilniaus Filharmonijos salėje. Ir lietuviškoji inteligentija juo galėjo pasidžiaugti kaip lietuviška šventė. Nebuvo nieko, kas primintų "partiją ir Rosiją".

Popiet valstybinis choras, vadovaujamas **K. Kavecko,** atliko naujai harmonizuotas ar pačių sukurtas kompozitorių dainas.

Kita dieną kompozitorių suvažiavimas susipažino su jaunaisiais dar konservatorijos nebaigusiais muzikais ir jų kūriniais: trečio kurso V. Paketurio "Gal būt", antro kurso Racevičiaus "Plaukia antelė" ir ketvirto kurso R. Tvardovskio "Mano tėvyne". Filharmonijos solistas Šedrov ir docentė Aizbekova atliko penkto kurso studento Laurušio "Sonata čello ir fortepionui". Antroje dalv buvo Tvardovskio "Trijų eskizų siuita styginiam orkestrui" ir B. Grobulskio (trečio kurso) 8 dalių siuita simfoniniam orkestrui "Vaikų kampelis". Atliko radiofono orkestras, vadovaujamas A. Klenickio. Iš tos programos jaunas muzikas Baumilas "Tiesoje" labiausiai gyrė J. Švedo "koncertą Nr. 1", atliktą liaudies instrumentų su kanklėm orkestro, ir taip pat komp. Gaižausko "Fantaziją".

Kovo 10 suvažiavimo dalyviai žiūrėjo A. Belazaro "Auksines marias", aplankė Stasio Šimkaus muzėjų. Kovo 11 buvo kamerinis ir operos—baleto koncertas. Kameriniame koncerte buvo atliktas **J. Karoso** "Stvginis kvartetas Nr. 2" — atliko **E. Paulauskas, K. Kalinauskaitė, J. Fledžinskas, M. Šedorov; V. Baumilo** penkių dalių siuita vaikam "Romuko diena", atlikta 6 klasės mokinės **A. Juozaponaitės.** Taip pat buvo atliktos A. Račiūno keturios pjesės čelo, **E. Laumianskienės** penki preliūdai bei kapričeta ir **St. Vainiūno** fortepijono kvintetas. Operos—baleto vakare kartu su gausiai susirinkusia publika kompozitoriai išklausė ištrauku iš naujų operų ir baletų. Buvo pradėta **V. Baumilo** operos "Paskenduolės" įžanga ir pirmu veiksmu — dainavo **B. Leonaitė, Z. Paulauskas, P. Zaniauskaitė, J. Stasiūnas, J. Urvelis, J. Misiūraitė, A. Rudaitis** ir radiofono vokalinis ansamblis. Ištraukas iš **J. Indros** baleto "Audronės" atliko **R. Geniušo** diriguojamas operos orkestras. Antroje dalyje buvo atlikta **V. Klovos** nebaigtos operos "Pilėnų" ištrauka — dainavo be jau minėtu solistu dar **Z. Tervydis,** ir **V. Česas:** dirigavo **V. Viržonis.**

Kompozitorių suvažiavime dalyvavo svečiai iš Maskvos, Gruzijos, Latvijos, Uzbekijos ir kt. Iš lietuvių kalbėjo Z. Paulauskas, J. Indra, B. Federavičius, A. Venclova, A. Mockus, K. Petrauskas, A. Budriūnas, J. Karnavičius, V. Jakelaitis, J. Banaitis, A. Klenickis, J. Čiurlionytė, V. Karpavičius, V. Klova, Z. Kampienė, V. Baumilas, A. Krakauskaitė, St. Vainiūnas.

ISPANIJOS FRANCO (kairėje) su Maroko sultonu Ben Youssef susitarė dėl ispaniškojo Maroko nepriklausomybės.

Nevisuomet pinigai atneša laimę

1933 m. lapkričio m. Europos spauda plačiai skelbė žinią, kad Prancūzijoje vienas kirpėjas iš Tarascon, Bonboure, pirma kartą savo gyvenime pirko valstybinės loterijos bilietą ir laimėjo aukščiausia laimiki — 5 milijonus franku. Pagal dabartini kursa tas laimikis būtų lygus 150 milijonų franku.

Už šią laime kirpėjas Bonboure buvo dalinai dėkingas ir savo padėjėjui, nes padėjėjas, jo pavestas, nupirko jam tą laiminga loterijos bilieta. Taigi po laimėjimo Bonhoure už toki pasitarnavima atidavė padėjėjui savo kirpykla su visais įrengimais, o pats išėio gyventi taip, kaip pridera milijonieriui.

Tuo metu tos laimingos loterijos bilietas Nr. 18414 padarė Bonhoure garsiausiu žmogumi visoje Prancuzijoje. Per paskutinius 10 metų buvęs kirpėjas gyveno įsigytoje senoviškoje prabangioje pilyje, pajūryje, važinėjo liuksusiniu limuzinu ir be jokio rūpesčio leido pinigus. Bet po karo pastebėio, kad jo pinigai banke beveik pasibaigė. Tuomet jis griebėsi savo rezidencijoje gaminti vyna. Tačiau gaunamo metams 600 hektolitru vyno pajamos negalėio padengti pilies išlaikymo ir kitu būtinu išlaidu. Pirmiausia, teko savo liuksusini auto pakeisti į arkliais traukiama bričkele, o vėliau ir pačia pili parduoti.

Pardavęs pilį, Bonhoure apsigyveno paprastame butelvie Torscone ir jau plačiai aprašinėjamas Prancuzu spaudoje, nes Bonhoure vedė tokią pat vieniša ir neturtingą našlę Curteux, kuri yra tik metais už jį vyresnė.

Po vestuviu Bonhoure laikraštininku paklaustas pareiškė, kad jis tik dabar įsitikino, kad pinigai jam jokios laimės neatnešė, ir pridūrė, kad jis niekad nebuvo toks laimingas, kaip dabar.

P.S.

LAISVĖS VARPAS

Naujosios Anglijos Lietuvių Kultūrinė Radio Programa
WBMS, 1090 kilocycles
BOSTON 15, MASS.
Sekmadieniais
12:30 iki 1:00 val. pietų metu
VEDĖJAS — P. VIŠČINIS
31 Bunker Ave.
BROCKTON 4, MASS.
Tel. Brockton 8-1159-R.

Lietuvių Radijo Valandos Programa perduodama sekmadieniais
WHIL — 1430 kilocycles — Medford, Mass.
Kiekvieną sekmadienį nuo 11 iki 12 val. vidurdienio. Jei norite ką nors pasveikinti ar pranešti, tai asmeniškai įduokite ar siųskite **vedėjui ANTANUI F. KNEIZIUI — Lithuanian Radio Hour, 50 Cottage St., Norwood, Mass.** Skyriai: **Lithuanian Furniture Co.** — A. ir O. Ivaškai, 328 W. Broadway, ir Stasys Jakutis, 496 E. Broadway, So. Boston, Mass.; Antanas Daukantas Market, 187 Webster Ave., Cambridge, Mass. Telefonai: **NOrwood 7-1449; SOuth Boston 8-4618** ar **8-1940; KIrkland 7-8533.**

Lietuvos Vyčių Radijo Programa
Transliuoja iš stiprios radijo stoties WLOA, 1550 kylocycles
KIEKVIENĄ SEKMADIENĮ—NUO 1:30 IKI 2:00 VAL.
Jei norite šioje radijo programoje skelbtis, kreipkitės adresu:
KNIGHTS OF LITHUANIA WLOA
BRADDOCK, PA.

Norite geros—meniškos fotografijos
PORTRETO, ŠEIMOS, VAIKŲ, ĮVAIRIŲ PROGŲ
(vestuvių, krikštynų, gimtadienių, įvairių pobūvių ir pan.)
NUOTRAUKŲ; norite atnaujinti seną fotografiją?
Jums geromis sąlygomis padarys
VYT. MAŽELIS
gyv. 422 **Menahan Str., Ridgewood, Brooklyn, N. Y.**
Skambinti tel. HYacint 7-4677

Draudimo reikalais, taksų (Income Tax) paruošimui, notorinių dokumentų tvirtinimui
kreiptis pas
Juozas Andriušis
GENERAL INSURANCE BROKER
CONSULTANT - NOTARY PUBLIC
Užpildomi federaliniai bei valstybiniai taksai, tvirtinami įvairūs dokumentai.
Įvairiose draudimo įstaigose apdraudžiama automobiliai, namai, baldai, bizniai ir asmeninis turtas nuo ugnies ar įvairių rūšių atsakomybės bei pavogimo. Save galite apsidrausti nuo nelaimingų atsitikimų bei ligos, kartu apmokant ir ligoninės išlaidas.
Gyvybės apdraudimas — **TRAVELERS INS. CO., Hartford, Connecticut**
Greitas ir sąžiningas patarnavimas.
Kreptis: šiokiadieniais 9 val. ryto iki 8 val. vak., šeštadieniais 9 val. ryto iki 6 val. vak.
Juozas Andriušis
228 Leonard Street **Brooklyn 11, N. Y.**
EVergreen 7-8247.

DARBININKAS Published Semi-Weekly except holiday weeks, when issued weekly

THE WORKER (Title Copyright) By FRANCISCAN FATHERS

Eina nuo 1915 metų. 1951 sujungti AMERIKĄ, LDS ORGANĄ, DARBININKĄ ir LIETUVIŲ ŽINIAS.

Reentered as second class matter at Brooklyn, N. Y. May 25, 1951, under the Act of March 3, 1879, originally entered as second class matter at Boston, Mass. September 12, 1915.

SUBSCRIPTION RATES		PRENUMERATOS KAINA	
Domestic yearly	$6.00	Amerikoje metams	$6.00
Brooklyn, N. Y.	$6.50	Brooklyn, N. Y.	$6.50
Half year	$3.50	Pusei metų	$3.50
Foreign	$6.50	Užsienyje	$6.50

Laikraštį tvarko REDAKCINĖ KOMISIJA. Vyr. red. S. SUZIEDĖLIS

Straipsnius ir korespondencijas redakcija talpo savo nuožiūra. Nenaudoti straipsniai saugomi ir grąžinami autoriams prašant. Pavarde pasirašyti straipsniai nebūtinai išreiškia redakcijos nuomonę. Už skelbimų turinį ir kalbą redakcija neatsako.

Atskrenda balandžiai ir pro geležinę uždangą

Įsakymas mūsų jaunimui. Amerikos lietuviai Sibire. Tremimas nesiliauja. Atsarga gųdos nedaro.

Koegzistencijos balandžiai pradėjo laiškais skristi pro geležinės uždangos mažyčius plyšelius. Vis daugiau ir daugiau laiškų ateina iš Lietuvos ir net iš raudonojo pragaro pačių gelmių: Vorkutos ir kitur. Kas žino Stalino ir jo klikos siekius, tam aišku, kad tie kraujotroškos turi ir savanaudiškų tikslų. Tačiau ir mes mokėkime skaityti tuos laiškus. Štai vieną laikau savo rankose. Jis nepasirašytas, bet jį rašo 15 metų lietuvaitė, gimnazistė, savo tokio pat amžiaus puseserėlei moksleivei, tremtinei, kurios ji niekad nemačiusi. Tarp eilės gražia pabraiža parašytų sakinių yra ir šis: "Mieloji, būdama toli,

neužmiršk lietuvių kalbos".

Sakykit, ar tai ne įsakymas mūsų mokykliniam jaunimui? Ar šis sakinys, atėjęs iš anapus geležinės uždangos ir išsiveržęs iš jaunos lietuviškos širdies, kaip vienintėlis tame laiške prašymas, nėra pavergtojo lietuviškojo jaunimo reikalavimas tremties jaunajai kartai? Ar tas prašymas nepasako mums, kad Lietuvoje rusinimo mašina atšimpa, betraiškydama lietuviškojo jaunimo kietąją valią, jeigu po keliolikos metų okupacijos, propagandos, priverstino įrašymo į pionierius ir komjaunuolius, jau okupacijoje gimę moksleiviai prašo laisvėje esančiųjų savo brolių tik vieno: "Neužmiršk lietuvių kalbos!" Šis prašymas turėtų būti išgirstas, tinkamai suprastas ir įvertintas. Tremties jaunoji karta, nebūk jam kurčia!

Jau skaitėme spaudoje, kad Juozas Valaitis, gyvenęs Paterson, N. J., ir išvykęs į Lietuvą, kur nusipirkęs ūkį, vedęs ir, kaip rimtas ir kaimynų mylimas žmogus, ramiai sau gyvenęs savo tėvų žemėje. Jo sesers sūnus J. Juškaitis neperseniai gavo laišką iš Rusiios tremties, kur tas pats Valaitis rašo, kad jau 7 metai gyvena tremtinio gyvenima. Taipgi veltui kai kas guodžiasi, kad Amerikos lietuviai gal mažiau tremiami. Ir

Amerikos lietuvių yra daug Sibire.

Mano rankose vėl laiškas, kur rašoma, kad M. P. su šeima (žmona ir 7 vaikai) išvyko į plėšines žemes. Minimas M. P. man gerai pažįstamas. Tai Amerikos lietuvis, sunkiai šiame krašte dirbęs ir grįžęs į Lietuvą, vedęs ir gyvenęs nedideliame ūkyje. Nekalbus, niekur nesikišąs, beveik negeriąs, dabar jau daugiau kaip 65 metų. Ir štai jis išvyksta plėšinių plėšti. Iš kito laiško matyti, kad

trėmimas nesiliauja.

Tik jis vyksta nauju vardu. Žmonės vyksta "įsisavinti dirvonų ir plėšininių žemių". Prieš mano akis eilė pavardžių. Keturis iš asmenų pažįstu. Moteris apie 65 metų gal dar nenugąsdintų perdaug (tokia vra viena iš jų), žinant kaimo lietuvės moters patvaruma, jeigu ji išvyksta dirvonų plėšti į Sibiro dykumas, bet jei išvyksta pats vienas iš šeimos, kaip 80 metų senis, į Sibirą plėšinių plėšti, tai rodo, kad nesiliauja bepročių ir nusikaltėlių sugalvoti trėmimai, kurie net senių kaulus draiko po šaltąjį Sibirą.

Štai dar vienas laiškas. Iš jo matyti, kad skurdas Lietuvoje negirdėtas.

Lietuva — elgetų žemė.

Laiške rašoma, kad dabar gyvename labai gerai, kaip kadaise gyveno senis Augustas arba Milenkienė. Laiško gavėją paklausiau: "Tai, kaip gi gyveno tie Augustas su Milenkiene". Jis man atsakė: "Nugi buvo "žebrokai" — ėjo su krepšiais iš kaimo į kaimą".

Tai ne pirmas toks laiškas iš ten. Mokėkime tik juos skaityti. Iš jų seka, kad Lietuva dabar kankinių, elgetų ir "tarbų" žemė.

Arba vėl: Clifton, N. J. vienas lietuvis su laišku gauna ir fotografiją. Laiške rašoma, kad iš fotografijos jis galįs matyti, kaip jie gražiai gyveną. O ta fotografija yra jau poros dešimčių metų ir šio paties eliftoniškio foto kameros produktas.

Taigi "koegzistencijos" balandžiai atlanko mus protarpiais. Jie neša mums liūdnų žinių. Iš jų matyti, kad lietuvis ten paliko dar nepalaužtas, kad jis tiki į išlaisvinimą, kad Lietuva ir lietuviškumas jam yra šventi dalykai, o, be to, kad jis nepamiršo ir lietuviškosios patarlės:

"Atsarga gėdos nedaro".

Štai vienas man pateikia pora laiškų: abudu rašyti to paties asmens, bet juos siunčia ir pasirašo vis kitas siuntėjas

(Nukelta į 4 psl.)

Kan. Fabijonui Kemėšiui mirus

Praėjusiame Darbininko numeryje buvo paskelbta, kad jau visi metai, kaip gyvųjų tarpe nėra šio laikraščio ir Lietuvių Darbininkų Sąjungos (LDS) steigėjo kan. Fabijono Kemėšio. Jis mirė 1954 m. sausio 21 Krasnojarske, Sibire, ten nutremtas ir užkankintas. Tiesa, jis nebuvo jau jauno amžiaus, ėjęs 77 metus, bet dėl to yra dar skaudžiau: Lietuvos priešai net seniem žmonėm savo krašte numirti ramiai neduoda, jiem pavojingi net seneliai ir vaikai. Nėra tiksliai ir žinoma, kada jisai buvo suimtas ir ištremtas. Gal būt, tame tolimam krašte ir žiauriame klimate, ujamas ir persekiojamas, yra iškentes daugiau kaip dešimtį metų, ilgėdamasis Lietuvos, kuriai jis dirbo visą savo amžių.

-o-

Kan. Fabijonas Kemėšis priklauso tai lietuvių veikėjų kartai, kurios gyvenimas įsiterpia tarp slopios caro nelaisvės ir bolševikų vergijos. Dar caro laikais pradėjesmokytis, jis jau turi kovoti už savo lietuvišką nusistatymą ir, deja, ne tiktai su rusais. Kauno kunigu seminarijoje mokydamasis, jis turėjo iškentėti paskutini joje lenkybės siautėjimą, kai klierikai dėl lietuviško nusistatymo buvo net iš seminarijos pavaromi. Tai įdiegė jam pasiryžimą savo tautos kietai laikytis visa gyvenimą. Dar prieš pirmąjį Didįjį karą veikliai dirbo parapijose, draugijose, redakcijose, rašinėjo laikraščiam, kovojo už lietuvybe, katalikybe, žmonių blaivumą ir socialinį teisingumą. Tam klausimui velionis buvo labai jautrus ir dar klierikas atidžiai studijavo popiežiaus Leono XIII socialine encikliką "Rerum novarum", kurios principais paskui vadovavosi savo visuomenininiame darbe.

Rusų valdžios represijos, o taip pat nusivilimas kai kuriais senesnės kartos klebonais, kurie tramdė judrų ir pažangų kunigą, kaitrios ir jaunos dvasios, linkusios į sveikas reformas, jį privertė ieškoti laisvės Amerikoje. Čia jis metėsi į darbą visa savo energija ir keliolika metų uoliai dirbo lietuviškose parapijose, draugijose ir laikraščių redakcijose, skersai ir išilgai išvažinėjęs ko ne visas lietuvių gyventas vietas. Bostone kan. Fabijonas Kemėšis buria lietuvius darbininkus į krikščioniška Lietuviu Darbininkų Sąjunga ir įsteigia jiems samoninti Darbininką, kuris netrukus labai plačiai paplito. Šį laikraštį jis redaguoja iki pat išvykimo į Lietuvą, įdeda daug triūso, varo plačią polemiką su religijos neigėjais, dėsto Katalikų Bažnyčios socialinį mokslą rodydamas, kaip jis darbininku klausimus sprendžia Evangelijos šviesoje. Jo atlikto darbo rezultatai ir šiandien yra svarūs.

Grįžęs nepriklausomon Lietuvon, dėl kurios kovojo nuo pat jaunų dienų, jis čia profesoriauja Žemės Ūkio Akademijoje, aktyviai dalyvauja visuomeniniame bei kultūriniame gyvenime, sielojasi pasireiškusia politiniame gyvenime nesantaika, daug rašo laikraščiam, kol užplūsta bolševizmo banga — naujos Lietuvos sutemos jo paskutinėm gyvenimo dienom. Bet mes giliai tikime, kad jo šviesus darbas ir auka nežus, ir jo palaikai iš šaltojo Sibiro bus parvežti ilsėtis laisvon Lietuvon.

A. A. Kan. F. Kemėšio, Darbininko steigėjo ir pirmojo redaktoriaus, išvariusio gilia vagą ano meto Amerikos lietuvių kultūriniame gyvenime, smulkesnis gyvenimo ir jo veiklos aprašymas ruošiamas sekantiem numeriam.

M. K. ČIURLIONIS. ŽEMAIČIŲ KAPINĖS.

JAUNIMO PETICIJA

— Lietuvių Jaunimo Peticijos parašų rinkimo akcija jau pradėta šiose vietovėse:

Baltimorėje, Bostone, Bridgeporte, Conn., Chicagoje, Clevelande, Detroite, Gary, Ind., Hartforde, Elizabethe, N. J., Mt. St. Joseph, Ohio, New Havene, Conn., New Yorke, Los Angeles, Omahoje, Philadelphijoje, Putname-Marianapolyje, Conn., Rockforde, Rochesteryje, Springfielde, Ill., St. Louis, Mo., ir East St. Louis, Ill., Washingtone, Waterburyje, Worcesteryje.

Kitų vietovių lietuviai, norį dalyvauti parašų rinkimo akcijoje, kviečiami skubiai rašyti sekančiu adresus:

Lietuvių Jaunimo Peticija,
6755 So. Western Avenue,
Chicago 36, Illinois.

Parašų rinkimo lapai prašantiesiems bus tuojau pasiusti.

— Chicagos Lietuvių Vyrų Choro nariai organizuotai pasirašė **Lietuviu Jaunimo Peticija.** Tai gražus pavyzdys kitiem organizuotiems lietuvių vienetams.

— Lietuviu Jaunimo Peticija gali pasirašyti visi. Nėra nustatyta nei amžiaus, nei tautybės, nei pilietybės reikalavimų. Pačioje peticijoje rašoma jog ja įteikia lietuvių jaunimo organizaciiu nariai ir rėmėjai. Lietuvių Jaunimo organizaciiu rėmėjais gali būti ir jaunas ir senas, ir lietuvis ir amerikietis ar kitos tautybės žmogus, jei jis pritaria šiai lietuvių jaunimo akcijai.

Kviečiame tad peticijai parašus rinkti ne tik iš visų lietuvių, bet ir iš lietuviams palankių svetimtaučių.

— Bovnton and Co. Consulting Engineers firmos Chicagoje visi tarnautojai, lietuvio bendradarbio paprašyti, pasirašė Lietuvių Jaunimo Peticija. Šioje firmoje gauta apie 100 parašų.

— Norintieji skubiai Lietuvių Jaunimo Peticijos reikalais susisiekti su organizatoriais, prašomi rašyti ar skambinti Vladui Adamkavečiui, 2536 West 64th Street, Chicago 29. Illinois, telef. REpublic 7-0638.

LIETUVIU DARBININKŲ SĄJUNGOS

Globėju yra šv. Juozapas. Taigi trečias sekmadienis po Velykų yra metinė Sajungos šventė. Šiemet švęsime sekmadieni, balandžio 22 d. Pageidaujama, kad visos LDS kuopos šią šventę paminėtų, užprašydamos šv. Mišias už gyvus ir mirusius narius ir po pietų ar vakare, kada patogiau, surengtų paskaitas ar prakalbas. Tuo reikalu pasitarkite su savo klebonu — dvasios vadu ir jo prašykite, kad šventės proga pasakytų pamokslėli ir kad savo patarimais pagelbėtu sustiprinti kuopą, paragindamas visus lietuvius katalikus nuo 16 metų amžiaus isirašyti į LDS, įmokant vieną dolerį metams.

Antanas F. Kneižys
LDS Sekretorius
50 Cottage Street,
Norwood, Mass.

RABINDRANATH TAGORE

MRINMAJA

3

Ji sėdėjo po dideliu medžiu už Radhankantos Thakurso sulūžusio vežimo griozdų.

Naktį visą dangų gaubė tiršti debesys. Prapliupo garsiai čežėdamas lietus. Apurba atsargiai lovoje paslinko Mrinmajos link ir sušnibždėjo:

— Mrinmaja, tu manęs nemyli?

— Ne! — atkirto ji. — Aš tavęs niekados nemylėsiu! — surinkusi visą pyktį ir kerštą ji sviedė lyg perkūno trenksmą ant Apurbos galvos.

— Kodėl? Ką aš tau bloga padariau? — paklausė sumišęs Apurba.

— Tu mane vedei! — atšovė Mrinmaja.

Buvo sunku iš šio apkaltinimo išsiteisinti. Tačau Apurba nenusiminė. Jis tikėjosi, kad kada nors jam pavyks šią atkaklią širdį priversti nusileisti.

Kitą dieną, pastebėjusi maištingą marčios nuotaiką, Rama ją užrakino jos kambaryje. Iš pradžios Mrinmaja blaškėsi, lyg girios paukštys, netikėtai pakliuvęs narvelin. Pamačiusi, kad pabėgti nėra jokios vilties, puolė ant lovos ir įtužus pradėjo dantimis draskyti antklodę. Paskui krito kniūpščia ant aslos ir, nežmoniškai raudodama, šaukėsi savo tėvą.

Kažkas tyliai įėjo kambarin ir atsiklaupė šalia jos. Kupinas meilės troško jis nubraukti nuo jos kaktos susitaršiusius plaukus. Bet Mrinmaja staiga atitraukė galvą atgal ir stūmė jo ranką į šalį. Apurba tyliai sušnabždėjo jai į ausį:

— Aš slapta atrakinau duris. Eikš, pro užpakalines duris mes išsmuksime į sodą.

Bet Mrinmaja papurtė galvą.

— Ne! — iškošė verkdama pro dantis.

Apurba paėmė ją už smakro, stengdamasis pakelti jos galvą.

— Bent kartą pažiūrėk, kas ten stovi, — tarė jis.

Tarpduryje stovėjo Rakhalis ir žiūrėjo į gulinčią, sumišusią žaidimo draugę. Bet Mrinmaja nežiūrėjo. Piktai atstūmė Apurbos ranką. Šis tarė:

— Rakhalis norėjo tave vesti prie žaidimų. Argi tu neisi?

— Ne! — atkirto ji piktai.

Rakhalis pamatė, kad jis nereikalingas, ir skubiai pasišalino. Apurba paliko sėdėti šalia Mrinmajos, bet tylėjo. Pagaliau ši, išvarginta ašarų, užmigo. Tada jis tyliai pasikėlė, ant pirštų galų išsėlino lauk ir vėl užrakino duris.

Kitą dieną Mrinmaja gavo nuo tėvo laišką. Ten rašė, kad jis be galo liūdėjęs, negalėdamas dalyvauti savo mylimosios Minu vestuvėse ir kad jis siunčias jaunajai porai nuoširdžiausį savo palaiminimą.

Mrinmaja nuėjo pas anytą ir tarė:

— Aš einu pas tėvą!

Rama uždūko.

— Kas per kvailystė tave apsėdo! — šaukė ji. — Nori pas savo tėvą! Visai nelinodama, kaip ir kur ji rasti! Ne, tu visai iš proto išsikraustei!

Mrinmaja nieko neatsakė ir išėjo. Ji užsidarė savo kambaryje. Ir kaip visiškai nusivylęs žmogus maldauja dievų pagalbos, taip ji šaukėsi tėvo:

— Išgelbėk mane, tėve. Aš čia nebūsiu! Aš mirsiu, jei turėsiu čia pasilikt.

Kai atėjo naktis ir Apurba stipriai įmigo, ji tyliai atsikėlė ir išsmuko iš namų. Nors danguje plaukė tiršti debesys, bet pro juos prasiskverbė pakankamai šviesos, kad apšviestų kelią. Mrinmaja neturėjo jokios nuovokos, kuri gatvė veda į tą kraštą, kur gyvena jos tėvas. Bet ji nusprendė, kad ji tikriausiai nesuklys, jei pasirinks kelią, kuriuo visuomet ateidavo laiškanešys. Šiuo keliu ir pasileido tekina. Baigiantis nakčiai, ji pajuto visuose sanariuose didelį nuovargį. Gatvėj augusiuose medžiuose pradėjo tvliai ir baimingai čirškėti keletas paukščiu. išgasdintų šiuo neįprastu laiku jos žingsnių bildesio. Pabūgus staiga sustojo ir pagalvoio, kuris galėtu būti laikas. Staiga pamatė gatvės gale blizgančią upe. Greit nuskubėjo tolyn ir atsidūrė erdvioje rinkoje. Vėl neryžtingai sustojo — ji nežinoio, kurion pusėn turi pasukti. Čia išgirdo pažįstamą sunkią eiseną. Tai buvo laiškanešys, kuris, su pašto maišu ant nugaros, ėjo jos link. Mrinmaja prisiartino ir tarė prislėgtu, besiskundžiančiu balsu:

— Aš noriu į Kučiganą, pas savo tėvą. Ar negalėtum paimti ir mane?

— Į Kučiganą? Bet aš nežinau, kur jis būtų! — atsakė vyriškis. Isėdo jis į pašto laivelį, pažadino vairininką, ir laivelis nuplaukė. Jis neturėjo net laiko atsakyti į šį sielvartingą klausimą.

Nejučiomis Mrinmaja atsidūrė vėl rinkoje prie tilto. Čia nulipo laiptais žemyn ir šūktelėjo vieną keltininką:

— Valtininke, ar negalėtum mane nuvežti į Kučiganą?

Šis nespėjo dar atsakyti, kaip iš gretimos valties sušuko kitas:

— Kas tai yra? Ah, moterėle Minu, kaip tu čia pakliuvai?

Mrinmaja gyvai atsakė:

— Banamali, aš noriu pas savo tėvą į Kučiganą! Nuvešk mane ten savo valtim!

Banamalis buvo to paties kaimo valtininkas. Labai nustebo jis, pamatęs mergaitę. Jai tarė:

— Nori pas savo tėvą? Gerai, eikš, aš tave nuvešiu.

Mrinmaja įlipo į jo valtį.

Laivelis nuvažiavo. Dangų vėl apgaubė tiršti debesys. Pradėio lyti. Patvinusioie upėje valtis siūbavo tai į vieną, tai į kitą pusę. Mrinmaja jautėsi nuovargio pribaigta. Veidą užsidengė, kojas susivyniojo į sari ir atsigulė valtyje. Greit ji užmigo nerūpestingu mažo vaiko miegu, supama gamtos — motinos taip meiliai, taip ramiai.

Kai ji pabudo, pamatė esanti savo anytos namuose, savo lovoje! Tarnaitė stovėjo šalia jos ir, kai tik ji atsimerkė, sušuko:

— Ji jau pabudo!

Tuoj atėjo Rama ir pradėjo karčiai priekaištauti. Mrinmaja nieko neatsakė, tik žiūrėjo išpūtus akis į besibarančią anyta. Bet kai ši pradėio prikaišioti jos tėvo blogą auklėjima, Mrinmaia pašoko ir išspruko į prieškambarį, kad jos vėl viduj neužsklestu.

Apurba dėl šio įvvkio labai susigėdo, bet, nugalėjęs savo gėdingumą, tarė Ramai:

— Motin, nejaugi negalėtum ją leisti keletai dienų pas tėvą?

— Ne, ir niekados! — atkirto Rama.

Ir tuoj ji pradėjo jam priekaišioti, kam jis vietoj vienos iš daugelio gerų apylinkės mergaičių parvedęs į jos namus šią laukinę katę.

5

Visą dieną šėlo audra ir lijo. O namuose siautė kitokia audra. Taip praslinko ir kita diena. Tą naktį Apurba tyliai pažadino Mrinmają ir tarė:

— Mrinmaja, važiuojam pas tavo tėvą!

Mrinmaja stipriai nutvėrė jo ranką.

— Taip, keliaujam! — sušnibždėjo.

— Eime, — tarė Apurba,— mes turime skubėti. Aš pasamdžiau prieplaukoje valtį.

Mrinmaja pažiūrėjo į ji dėkingomis akimis ir pašokusi greit apsirengė. Apurba paliko lašką, kad rytą motina neišsigąstu, ir jie išselino lauk...

Kai jie ėjo tamsią ramią naktį tuščia sodžiaus gatvele, nutvėrė Mrinmaja pirmą karta savo vyro ranką — laisvai, pilna pasitikėjimo. Nuo šio švelnaus prisilietimo jos gyslomis nutekėjo malonūs širdies virpėsiai.

Valtis nuvažiavo. Nežiūrint savo susijaudinimo, Mrinmaia greit užmigo. Kai rytą atsibudo, koks buvo jos džiaugsmas, koks laisvės pajutimas!

Visa buvo nauja, ką tik matė jos akys. Abipus upės kaimai, prekyvietės, ryžių laukai ir miškai! Ir tiek laivelių, važiuojančių prieš juos! Mrinmaja klausinėjo tūkstančius dalykų, ji norėjo žinoti kiekvieną smulkmeną: kas per laivas plaukia ten, iš kur jis galėtų plaukti, kaip vadinas ši vieta. (Bus daugiau.)

Išpirkau "šipkartę" Sibiran

Istorijos pradžia 1944 metų ruduo. Paskutinė mano diena Lietuvoje. Vakaras gaisro pašvaistėm nudaigstytas. Rusų oro laivynas bombarduoja vokiečių pozicijas. Mišką, kurį reikia pervažiuoti, užėmę rusų partizanai. Nuolatos ten pyška kulkosvaidžių ir automatinių šautuvų salvės. Mano jėgos visiškai išsekusios — pirma diena po sunkios ligos. Suku arklius palaukėn ir sustoju pas vidutinį ūkininką. Reikia ką nors užkąsti ir sutvarkyti kojas, kurių venos išsiplėtę.

— Dranguži, kurie velniai tave čia nešioja?

Apkabinęs pečius padeda išlipti vidutinio ūgio linksmų plaučių žemaitis. Pamatęs, kad nepastoviu, paima mano ranką ant peties ir mane vilkte nusivelka į žemaitišką pirkią. Didžiai nustembu, kai pamatau už stalo, nuo galvos iki kojų ginkluotus, kiaušinienę kertančius vyrus.

— Brolau, niekur toliau, liksi pas mane. Nei tau, nei man plaukas nuo galvos nenukris. Šiuos vyrus trečias mėnuo slepiu ir maitinu. O be to pažiūrėk, — išsiėmęs iš kišeniaus rodo komunisto bilietą— nuo to laiko, kai iš gimnazijos pašalino, priklausau komunistam.

Šaltas prakaitas išpylė. Akyse miglos. Graudu ir pikta. Kur aš papuoliau?!

Apie trečią valandą nakties patykom išselinu iš kamaraitės ir išvažiuoju. Ligotas, be pinigo ir maisto į šiurpią nežinią.

-o-

Baigėsi karas. Amerikiečiai prievarta varė namoliai. Tvirtino, kad komunistai tokie pat geri žmonės kaip amerikiečiai. Tik mes koloborantai, karo kurstytojai, fašistai.

Kai į devintą dangų įlipus pasijautėme suktais takais patekę pas anglus. Kad ir nedavalgę, kad ir pusplikiai, bet saugūs, nebūsim atiduoti rusams.

1945 metų rudenį rašau laišką linksmų plaučių žemaičiui. Juk komunistai tokie pat geri žmonės kaip amerikiečiai — draugai amerikiečių, amerikiečiai draugai su anglais. Taigi draugai tarp draugų su draugais, tai kodėl draugam ir geriem žmonėm negalima parašyti laišką? Aišku, kad galima. Išsiunčiu iš Miuncheno. Atsakymas turėjo ateiti Miunchenan, iš ten Liubekan, Hamburgan ir pas mane. Kavos pupelės apmokėjo laiško kreivą kelionę ir svetimą pavardę. Atsakymas buvo toks:

"Laišką gavome. Pasiuntėme tavo šeimai Sibiran. Sibiran siunčiame džiovintų bulvių, duonos ir patys neturime. Dukra ir sūnus mokosi V. mokykloje. Sveiki visi. Rašykite".

Po pusės metų tuo pačiu keliu gaunu laišką iš Sibiro:

"Tautieti, sužinojusi Tamstų adresą noriu pasiteirauti, ar apylinkėje nėra manęs pažįstančių lietuvių".

Už metų daviau atsakymą, pranešdamas apie save ir kitus gimines.

1951 metais pasiunčiau žemaičiui laišką iš Toronto. įdėjau fotografiją, kuri turėjo mano šeimai priminti brangų asmenį. Į laišką atsakymas skambėjo taip:

Brangus giminaiti,

Kristaus Gimimo Šventės proga Jūsų mylimoji Tėvynė siunčia Jums daug nuoširdžių linkėjimų!

Negaudami Jūsų laiškų, mes drįstame sudrumsti Jūsų ramybę savo įvairiais prašymais. Vienas, būtent, didžiausias yra tas, kad Jūs kuo greičiau atsakytumėte į mūsų laišką, nes nežinome, ar Jūs gyvi ir kaip gyvenate. Kur gyvena Aldutė, ar dar neištekėjo. Jeigu galite, duokite jos tikslų adresą. Anelikė nori jai parašyti laišką.

Gautą Žukaitės fotografiją parodėm ir Ninai. Dabar laukiame, kada jūs atsiųsite savo fotografiją.

Įdomu kaip pasikeitėte per tiek metų?

Mes esame sveiki ir stiprūs dirbame kolūkyje įvairius darbus. Bet ką jums apie tai rašyti, jūs vis tiek nesuprasite, nes niekad nematėte nei kolūkių nei kolūkiečių.

Daug linkėjimų nuo Ninos, Petriuko ir Algučio.

Likite sveiki."

Savo fotografijos nei prašomo adreso nesiunčiau.

1955—56 metais komunistinės prievartos dėka pasipylė laiškai iš Lietuvos. Taip pat visokiausi Michailovo kvietimai.

Pasinaudojau tokiu kvietimu ir aš ir parašiau dar du laišku linksmų plaučių žemaičiui.

Visai nesenai gaunu špargalką ir joje:

"Mes Karagandoje. Nerašykite daugiau.

Taip aš jam išpirkau "šipkartę" Sibiran.

Vienas iš D. P.

Atskrenda balandžiai

(Atkelta iš 3 psl.)

ir iš skirtingų vietų. Kitam vėl siunčia laišką dar anais laikais mirusiojo vardu. Asmens vadinami tik vardais. Tai rodo, kad ir patys laiškų siuntėjai netiki, kad jie turėtų laisvę rašyti į užsienį ir, kad Serovo senos instrukcijos apie susirašinėjimą su užsieniu tebeveikia. Rašantieji iš Amerikos turėtų taip pat būti atsargesni.

Šia proga noriu priminti vieno susirašinėjimo rezultatus: vieno man gerai pažįstamo Amerikoj gyvenąs sukomunistėjęs brolis man dar į Vokietiją rašė, kad jis netikis dypukų išmislams, kad pavojinga iš Lietuvos rašyti į Ameriką ir kitus svetimus kraštus. Girdi, jis rašąs broliui į Lietuvą ir gaunąs jo laiškus ir jo brolis gyvenas, kaip gyveno, senojoje vietoje — Lietuvoje. Aš jo neįtikinėjau, bet ir nenustebau, kai po poros metų jis man pranešė, kad jo brolis išvyko į Altajų...

Praėjusiais gi metais per jį patį man buvo persiųsta pasižiūrėti jau to paties jo brolio kapo Altajaus dykumose fotografija, su prie jo stovinčiais pažįstamais asmenimis. Ką rašau — "Kapo": tai tik paprastas žemių pakilimas beribiuose dirvonuose, apaugusiuose laukų žolelėmis, be jokio medžio aplinkui, be jokio kultyvuoto augalo, be jokio kito kapo, su akmenukų sudėtu kryželiu ir lauko gėlių puokšte.

Jurg. Ežerietis.

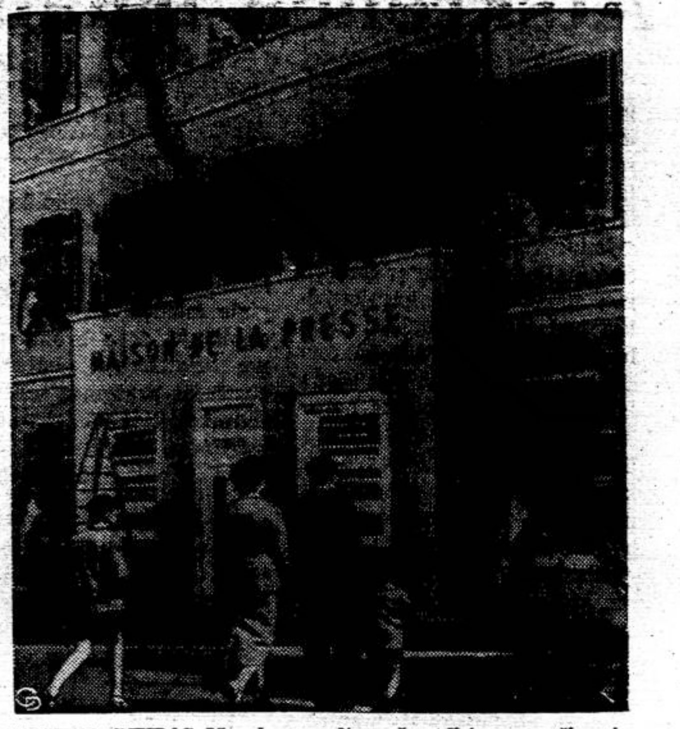

SPAUDOS BIURAS Monake apgultas žurnalistų, suvažiavusių sekti artistės Grace Kelly ir princo Rainier vedybų.

Didžiųjų konvertitų pasisakymai

Anglikonų pastorius Owen Dudley, tapęs katalikų kunigu, pastebėjo: "Buvo man sakoma, kad tapus kataliku, mano mintis bus kalinė, protas užslopintas, galvosena belaisvė. Priešingai, radau, kad Katalikų Bažnyčia pastatė mane ant tiesos, kuri iškelia žmogaus mintį į aukščiausias viršūnes. Radau tiesą, kuri padaro žmones laisvais".

Amerikos protestantų ministras F. S. Farmer rašo: "Kelionėje į Romą atmečiau draugų siūlymąsi palydėti mane pas popiežių. Malonės paliestas supratau, kad protestantų reforma yra nesusipratimas. Pastebėjau didelį Liuterio ir jo pasekėjų netaktiškumą ir prieštaravimą: principus, kuriuos taip gynė, paskui patys paneigė žodžiais ir darbais".

Dovydas Goldstein, žydas ir socialistas, buvo nustebintas Katalikų Bažnyčios aktyvumu nelaimingus gelbėjant. Atsivertė studijuodamas Leono XIII encikliką "Rerum novarum". Vėliau konstatavo, kad Kristaus religija neprieštarauja žydų religijai; priešingai, yra papildymas.

Sociologas Eric Gill savo autobiografijoje rašo: "Religija yra pirmas reikalingiausias dalykas. Jei yra Dievas, yra tat neišmintinga priešintis jo tvarkai. Jei yra Dievas, visas pasaulis turi būti jo vardu valdomas. Jei yra religija, privalo ji būti pasaulinė, kaip kad yra katalikybė. Tokia turi būti ir mano religija, nes tik ši yra tikroji. Prieš atsiversdamas ilgai abejojau, iki supratau, kad tolimesnis atidėliojimas reikštų mano pražūtį. Taip 1913 m. vasario 12 d. su žmona priėmėme krikštą".

Buvęs bedievis dr. Herbert E. Cory, Kalifornijos universiteto profesorius, vėliau Washingtono, vieną dieną suprato, kad yra Dievas. Užgimęs naujam gyvenimui, rašė: "Savo pirmos komunijos dienoje pastebėjau pasiekęs laimę. Tada supratau, kad iki šiolei gyvenau klaidoje".

A. Ferrabino, Paduvos universiteto rektorius, istorijos profesorius Romos universitete, istorijos ir filosofijos veikalų autorius, Italijos respublikos senatorius, pasakoja: "Buvau pasaulio sūnus. Katalikų tikėjimas man atrodė tik istorinė ir filosofinė tema arba paprastas silpnųjų prietaringumas. Katalikų Bažnyčia man buvo aprašyta kaip politinė institucija, buvusi galinga, paskui nupuolusi, visada kenksminga laisvei ir minčiai. Kokia baisi melagystė! Panorau pažinti Dievą, pradžioje skaitydamas "Kristaus sekimo" knygutę, paskui studijuodamas Evangelijas. Ir atsiklaupiau, jau tikintis. Buvusioji dykuma pasikeitė į pažadėtąjį rojų".

B. M.

VEIKLIOS N. ANGLIJOS MERGAITĖS SODALIETĖS

LOWELL, MASS.

Šv. Juozapo lietuvių parapijoje kovo 11 įvyko Naujosios Anglijos lietuvaičių sodalių metinė Šventa Valanda. Šiemet labai gausiai sodales atstovavo Cambridge, Lawrence, Lowellio, Nashuos, Norwoodo, Bostono ir Worcesterio parapijos. Suvažiavusios meldėsi už šv. Tėvą, Lietuvą ir visus kenčiančius už geležinės uždangos. Šv. Valandos celebrantu buvo sodalių apskričio dvasios vadas kun. Petras Šakalys. Jam asistavo kun. A. Janiunas iš Lawrence ir kun. J. Zaromskis iš So. Bostono. Pamaldose taip pat dalyvavo šv. Juozapo parapijos klebonas kun. J. Skalandis ir kunigai J. Bucevičius iš Nashuos, J. Svirskas iš Norwoodo ir kun. A. Valungis iš Worcesterio.

Po pamaldų bažnytinėj salėj įvyko susirinkimas. Buvo aptarti vasaros ir rudens veikimo planai:

Gegužio 6 Marijos garbei įvyksta vaikučių šventė Nukryžiuotojo Jėzaus seserų vienuolyne Brocktone.

Liepos mėnesį bus kelionė į Amerikos kankinių šventovę Auresville, N. Y. Traukinio ir autobuso reikalais apsiėmė rūpintis prefektė J. Nevieraitė. Visos informacijos jau yra pasiųstos parapijų sodalizijoms, tebeliko tik susitarti, kurią dieną ir kokiu būdu nuvažiuoti.

Rugsėjo 14, 15 ir 16 dd. Brocktono seserų vienuolyne bus dar paskutinės rekolekcijos sodalietėms.

Spalio 7, Rožančiaus šventėj, visos sodalės suvažiuoja į Norwoodą, kur įvyks Naujosios Anglijos sodalių 19tas metinis kongresas.

N. Anglijos sodalės keturis kartus į metus išleidžia savo biuletenį. Pirmąjį numerį išleido Bostono sodalės, antrąjį —Brocktono; sekančius du numerius (liepos ir rugsėjo) išleis Lawrence iš Norwoodo sodalės.

Šių metų N. Anglijos apskričio valdybą sudaro: dvasios vadas kun. P. Šakalys (Lowell, Mass.), prefektė J. Nevieraitė (So. Boston), viceprefektė R. Witkus (So. Boston), raštininkė P. Stankūnaitė (Cambridge) ir iždininkė A. Kulbokaitė (Norwood).

Posėdžiam užsibaigus, Lowellio sodalės pavaišino skaniais užkandžiais ir palinksmino daina bei muzika. Už tai joms reiškiama nuoširdi padėka.

—š.

JAUNIMO LAIŠKAI Į BRAZILIJĄ

Motina M. Aloyza praeitais metais, buvodama Brazilijoje, lankėsi ir lietuviškose kolonijose, susipažino su jaunimo popiečių veikla, kuri skirta jaunimo lituanistiniam auklėjimui. Popiečius veda muzikas Jonas Kaseliūnas, jam talkina jo žmona rašytoja Karolė Pažeraitė, Halina Mošinskienė, Genė Teresevičienė ir Juozas Skurkevičius su šeima.

Popiečių vedėjo iniciatyva ir kilo sumanymas, kad Amerikos lietuviškas jaunimas rašytų laiškus Brazilijos liet. jaunimui. Motina M. Aloyza grįžusi spaudoje paskelbė 75 Brazilijos jaunimo pavardes. Dabar vyksta jaunimo susirašinėjimas. Dauguma gavo vieną ar daugiau laiškų iš Amerikos jaunimo. Eina pasikeitimas fotografijomis. Negavo dar laiško tik viena 12 metų lietuvaitė Irena Skurkevičiūtė, kuri gražiai kalba lietuviškai. Jos adresas yra: Caixa Postal 371, Sao Paulo, Brazil.

★ **Kilnojamą grafikos parodą** Vokietijoje organizuoja krašto Taryba. Į rengimo komisiją pakviesta: dail. A. Krivickas ir dr. P. Rėklaitis. Vedami pasitarimai su "Amerika-Haus" direkcijomis, kad jos leistų panaudoti tam reikalui savo patalpas. Prie parodos bus ir bendras informacinis skyrius apie Lietuvą.

KNYGOS MĖNUO

Kultūros Fondo iniciatyva su knygų leidyklomis. Lietuvių Bendruomene ir jaunimo organizacijomis (ateitininkais, skautais) sutarta gegužės mėnesį, vaikščiojant po namus, platinti lietuvišką knygą. Dabar spausdinamas katalogas, kurį gaus kiekvienos LB apylinkės platintojai. Didžioji knygų platintojams skiramo procento dalis eis pačioms organizacijoms.

A. BATTISTELLO, akla mergaitė iš Milano, Italijoje, jau mato. Ji gavo akį mirusio kun. C. Gnocchi.

ATEITININKŲ IDEOLOGIJOS KURSAI EUROPOJE

Romos ateitininkų draugovė šią vasarą ruošia ideologinius kursus ir vasaros stovyklas visiem Europos ateitininkam moksleiviam ir studentam. Stovykla ruošiama šiaurės Italijoje, prie Bolzano, Austrijos ir Vokietijos pasienyje, kad būtų arčiau pasiekiama iš vidurio Europos. Stovykla numatoma liepos 8 iki 23. Didesnę dalį stovyklos užims ideologiniai kursai, kurių programa numatoma plati ir įvairi, paliesianti aktualiausius katalikiškos akcijos ir ateitininkų dabarties uždavinius, susijusius su kova už savo tautos laisvę. Tam reikalui tikimasi gauti paramos pačioje Romoje, bet jos nepakaks visoms išlaidoms padengti.

Romos ateitininkų draugovės valdyba nuoširdžiai prašo Amerikos ateitininkų ir jų bičiulių paremti tas jos pastangas. Ateitininkų Federacijos valdybai prisiųstame laiške rašoma:

Mielas broli ir sese, mes be tavo pagalbos esame bejėgiai. Mes kviečiame tave prisidėti prie mūsų pastangų savo malda ir parama. Tu aukosi ne vien tik Europoje pasilikusiem ateitininkam padėti, bet, kaip mes nuoširdžiai tikime, ateitininkiškajai idėjai, krikščioniškam darbui ir savo tėvynės ateičiai. Laukiame, kad mes būsime nuoširdžiai atjausti ir mums bus suteikta galimybė savo tikslą pasiekti. Prašysime Dievo gausaus visiems atpildo."

Dabartinę Romos ateitininkų draugovės valdybą sudaro: pirmininkas Vytautas Mamėnas, vicepirm. Antanas Skrindulis, sekr. kun. Aleksandras Geryba.

Ateitininkų Federacijos valdyba tikisi, kad į šį Romos ateitininkų prašymą bus atsiliepta. Aukas prašoma siųsti per Ateitininkų Federacijos valdybą Brooklyne pažymint, jog tai skiriama Europos ateitininkų ideologiniam kursam paremti. **At-kų Fed. Valdyba.**

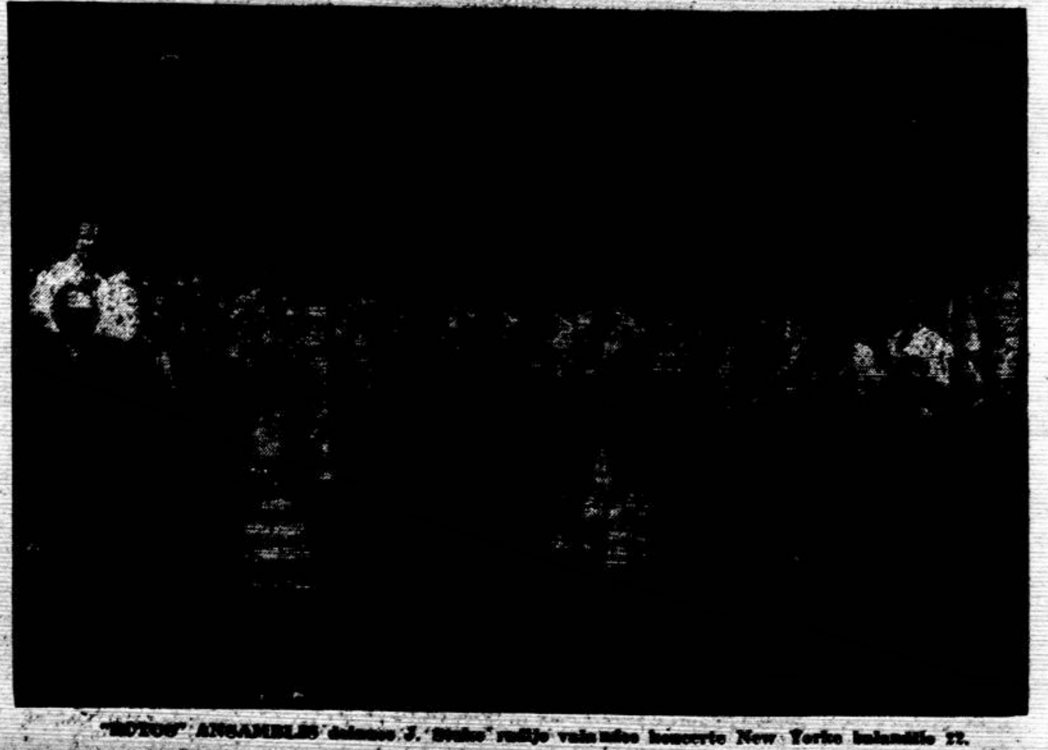

"RŪTOS" ANSAMBLIS dalyvaus J. "Stuko" radijo valandos koncerte New Yorke balandžio 22.

Nuoširdžiai kviečiame jus atvykti į

"LIETUVOS ATSIMINIMŲ" RADIO VALANDOS

15-KOS METŲ GYVAVIMO SUKAKČIAI PAMINĖTI

DIDŽIULĮ KONCERTĄ-BALIŲ

SEKMADIENĮ, BALANDŽIO (APRIL) 22 DIENĄ, 1956 M.

Programą atliks

ALICE STEPHENS ANSAMBLIS IŠ CHICAGOS

kartu su

"RŪTOS" DAINOS IR ŠOKIŲ ANSAMBLIU

Pradžia punktualiai 4 val. p. p.

Nuo 8 val. vak. šokiams gros garsus

TED MAKSYMOWICZ Orkestras

WEBSTER HALL

119 E. 11th Street

(Netoli 3rd Ave.)

New York City

Pirmas lietuvis Patersone įsikūrė prieš 65 m.

Pateson, N. J. Balandžio 13 d. sueina 65 metai, kai pirmasis Patersone apsigyvenęs lietuvis, Ipolitas Ulinskas-Ulčinskas, atvyko į Ameriką. Paskaitę šiuos žodžius, sakysit: "Tai turbūt, jau nė kaulelių jo nėra? Deja, jis sveikas ir gyvas ir maišosi tarp Patersono lietuvių vis su lazdele rankoje, kaip su neatskiriamu savo draugu.

Ipolitas Ulinskas gimė 1870 m. spalio 13 d. Lydekininkų k., Merkinės v., ūkininko šeimoje. 1890 jis nuvyko į Angliją, o 1891 balandžio 13 d. jau išsikėlė į Dėdės Samo žemę. Pradžioje 3 metus dirbo geležies rūdos kasyklose New York valstybėje su kitais apie 50 nuo Merkinės lietuvių, o 1894 m. balandžio mėn. apsigyveno Patersone.

Kai jis atvyko į Patersoną, čia dar joks lietuvis nebuvo gyvenęs. Taigi Ulinskas yra pirmasis Patersono lietuvis. Jis, tiesa, čia rado jau vieną kauniškį, bet tai buvo žydas Lewinas, gyvenęs River gatvėje, pas kurį ir apsistojęs, kuris ir surado Ipolitui darbą Manhattan marškinių siuvimo bendrovėje, kur jis ir lygino marškinius net 23 metus, o paskui 19 metų dirbo pliušo fabrike. Po to pasitraukė iš darbo ir dabar gyvena su sūnaus Juozo šeima Fair Lawn miestelyje, kaip ir Paterson priemiestyje. Apsigyvenęs Patersone, Ulinskas pradėjo kviestis ir daugiau lietuvių. Antruoju atvyko jo pusbrolis Petras Ulinskas, po to Petras Gavelis, Vincas Jasiukevičius ir kt. Pirmoji čia apsigyvenusi lietuvė buvo Marė Grinčeliauskienė. Visi tie pirmatakūnai, o kitų ir vaikai jau išmirę. Tik pats jų pirmiausiasis Ipolitas, nors jau 30 metų persekiojamas astmos, dar vis, kaip ąžuolas, laikosi stipriai, gyvendamas gražiais Paterson prisiminimais.

"Patersonas buvo, kaip geras kaimas tada" — pasakoja jis. "Susisiekimas buvo arkliniu tramvajumi, arba pėsčiomis. Į Passaic eidavome kokią porą valandų. Patersono buvo pats miesto centras. Kur dabar Lietuvių Piliečių klubas ar M. Šaulienės "Neringa", tada telkšėjo balos, o kur šv. Kazimiero bažnyčia — buvo visoki šiukšlynai. Ten, kur dabar miesto rotušė, buvo nedidelė vienos sekos (apaštališka) bažnytėlė, o, kur gražusis East Side parkas — ten buvo ganyklos ir sekmadieniais vasarą ten vietoj dabartinių orkestrų karvės bliaudavo. Aplinkinių miestelių — Fair Lawn, Clifton, Totawa, North Haledon dar nebuvo. Jų vietoj buvo arba miškai, arba ūkininkai".

"Apie 1895 m., kai lietuvių vyrų čia jau buvo 9, pasikvietę 3 lenkus, įkūrėme Lietuvių lenkų šv. Kazimiero draugiją. Pirmoji valdyba buvo: pirm. Vincas Čepulis, vicepirm. Jonas Miškinis, sekr. — lenkas, kasininkas Leonas Galčius, fin. sekr. Vincas Bulkaitis. Draugija gyveno 6—7 metus ir likvidavosi."

"Pradžioje visi lietuviai gyveno nepaprastoje vienybėje, kaip vienos giminės žmonės. Šeštadieniais rengdavom šokius su armonikos muzika, bet degtinės negerdavome. Jei kas gerdavo degtinę, buvo laikomas "pijoku" ir mūsų susiėjimuose būdavo nepageidaujamas. Eidavome į šv. Bonifaco — vokiečių katalikų bažnyčią, nes tada net lenkai, kurių radau tik 7 šeimas, apie savo bažnyčią negalėjo svajoti. Šv. Bonifaco bažnyčioje ir susituokiau 1898 m. rugsėjo mėn. su Marijona Saurusevičiūte iš Naujavalakių k., Krosnos v., su kuria išgyvenau 48 metus ir užauginau 6 sūnus: 2 jau mirė, 2 dirba pašte, o 2 fabrikuose".

"Daug rūpesčių turėjau su pirmaisiais lietuviais" — sako Ipolitas. "Reikėjo jiems surasti ir darbą ir kambarį. O visur teko eiti pėsčiam. Kartais ir darbą tekdavo apleisti, kad nuvedus kur į fabriką lietuvį. Tik į Manhattan Co. įtraukiau kokia 50 lietuvių".

"Kai susilikvidavo mūsų lietuviškoji—lenkiškoji draugija ir atsirado daugiau lietuvių, 1900 m. įsteigėme dabartinę šv. Kazimiero draugiją. Ši draugija ir buvo svarbiausia šv. Kazimiero parapijos iniciatorė ir steigimo finansuotoja. Teko ir draugijai pirmininkauti ir darbuotis bažnyčios ir klebonijos statymo komitetuos. Ir pirmąją korespondenciją apie Paterson lietuvius į Baltimorės "Lietuvą" parašiau. Judinau ir darbininkų laikraščio klausimą: kai atsilankė kun. F. Kemėšis, jam pareiškiau, kad mums reikia darbininkų laikraščio. Jis "užsimarkiavo". O po to ir sulaukėme. Pats rinkau "Darbininkui" prenumeratas". "Prisidėjau ir Liet. Piliečių klubą steigiant, kur buvau apie 6 metus, ir Lietuvos Sūnų ir Dukterų draugiją organizuojant, kur buvau vos 6 mėn., bet man jos nepatiko ir pasitraukiau. Dabar priklausau tik parapijai ir šv. Kazimiero d-jai."

Paklaustas, kaip jis jaučiasi, atsakė: "Jei taip jausiuosi ir toliau, tai tikrai sulauksiu šimto metų".

To ir linkim, tau Ipolitai,

Jurg. Ežer.

IPOLITAS ULINSKIS.

PO ILGOS kelionės Frank Schreider su žmona ilsis P. Amerikoje. Jie nuo Aliaskos iki P. Amerikos galo nuvažiavo amfibiniu automobiliu (jeep) 22.000 mylių.

SPAUDOS VAJUS BROCKTONE

Prel. Pr. Strakausko pastangomis praėjusį sekmadienį, balandžio 8, buvo pravesta katalikiškos spaudos vajus. Pamokslai buvo sakomi apie reikalingumą remti katalikišką spaudą. Nors oras buvo prastas, susirinko daug žmonių į pamaldas ir daug atnaujino bei užsisakė naujai "Darbininką" ir kitus katalikiškus laikraščius.

Ši lietuvių kolonija yra viena iš didžiausių. Brocktoniečiai nepaprastai malonūs ir mielai remia patriotišką klebono prel. Pr. Strakausko veiklą. Prelato pastangomis yra dėstoma lietuvių kalba visuose pradžios mokyklos skyriuose. Taip pat veikia įvairios organizacijos, ypačiai gražiai reiškiasi šv. Vardo draugija. Malonu pastebėti, kad net čia gimusieji praveda susirinkimus tik lietuviškai.

Parapijos kunigams vadovaujant yra nuolatos lankomi lietuviai ligoniai įvairiose vietose, stambiai šelpiamas Balfas. Žodžiu sakant, brocktoniečių pagelbos ranka pasiekia visus, kur pagelba reikalinga.

Nuoširdžiai dėkoju Jo Prakilnybei Prel. Pr. Strakauskui, parapijos vikarams ir visiems, prisidėjusiems prie spaudos vajaus.

T. Gediminas L. Jočys, OFM

MOTERŲ SĄJUNGOS NARĖS SUVAŽIUOS LAWRENCE

WORCESTER, MASS.

Balandžio 2 įvyko mūsų kuopos susirinkimas, kuriame prisiminėm ir atkalbėjome rožančių už a. a. Matildą Čvivinskienę, mūsų kuopos narę.

Iš pranešimo paaiškėjo, kad ligonių narių šiuo metu nėra.

Perskaitytas laiškas lietuvių jėzuitų, kurie prašo paramos jaunimo namų statybai Chicagoje. Visas susirinkimo dalyvės sudėjo aukų.

Dar vienas laiškas perskaitytas iš vyskupijos, raginąs prisidėti prie rengiamos pramogos sušelpti beturčius vaikučius prieglaudose. Buvo nutarta dalyvauti programoje ir tą gerą darbą paremti.

N. A. apskričio suvažiavimas įvyks gegužės 1 Lawrence, šv. Pranciškaus parapijos salėje. Direktorė Marcelė Watkins prašo visas kuopas aktyviai dalyvauti tame svarbiame suvažiavime. Iš prel. Pr. Juro gautas malonus suvažiavimui pritarimas. Jis rašo: "Iš savo pusės su dideliu malonumu kviečiu į šv. Pranciškaus parapijos svetainę ne tik svarstyti Moterų Sągos aktualiuosius reikalus, bet taip gi įnešti į šią koloniją naujos gyvybės dvasios, kad ir čia sąjungietės užkariautų kuo daugiausia sielų įgyvendinimui savo kilnių idealų. Labai aukštai statau Moterų Sągą ir džiaugčiaus, jeigu šioje parapijoje negausi savo narėmis kuopa padvigubėtų ir savo veikla pražydėtų. Čia įvykstantis suvažiavimas gal būtų akstinu bei paskatinimu merginoms ir moterims pasekti darbščiųjų pavyzdį".

Reikia pasakyti, kad prel. Pr. Juras labai įvertina katalikės moters ideologiją ir jos veiklą bažnyčiai ir tautai. Tai be galo kilni ir nuoširdi asmenybė ir didžiausia parama Moterų Sąjungai.

Mes, sąjungietės, prašome Dievą, kad daugiau atsirastų tokių kilnaširdžių dvasiškių, kaip prel. Pr. Juras, ir padėtų kuopoms dar gyviau reikštis gražia kultūrine veikla.

Neapvilkime tų, kurie tiek daug gražių vilčių į mus deda!

Motinos Dienos minėjimas įvyks gegužės 13. Visos Kat. Moterų Sągos kuopos iš apylinkės kviečiamos dalyvauti pamaldose ir visoje programoje. Jei kuopos turi savo vėliavas, prašomos dalyvauti su jomis. Minėjimo tvarka bus tokia: 9:30 val. visos narės ir organizacijos susirenka į šv. Kazimiero parapijos salę. Iš čia organizuotai eisime į bažnyčią iškilmingoms šv. Mišioms, kurios prasidės 9:45. Mūsų 5-tos kuopos narės privalo visos dalyvauti ir priimti organizuotai šv. Komuniją. Prieš Mišias bus pašventinta kuopos vėliava. Po pamaldų vėl organizuotai grįšime į salę skanių pusryčių. Tuojaus po pusryčių bus paskaita, sveikinimai ir meninė dalis, kuri savo įvairumu bus graži ir įdomi.

Tikimės daug svečių susilaukti į mūsų tas iškilmes. Kviečiame visas ir visus gausiai dalyvauti.

Labai prašome organizacijų tą dieną jokių parengimų neruošti, bet dalyvauti mūsų iškilmėse.

Tai ne dėl savo garbės...

Dvasios vadas kun. J. Jutkevičius ragina organizuotai visoms dalyvauti ruošiamuose Sągos pamaldose bei minėjimuose. Jisai pastebi:

"Tai nėra daroma dėl savo garbės, jei organizuotai dalyvaujama pamaldose. Tai viešas išpažinimas Dievo viešu kultu. Toji narė, kuri neranda reikalo dalyvauti viešuose organizacijos parengimuose dėl to, kad jai nepatinka, o visoms kitoms patinka — labai klysta. Organizaciją sudaro ne pirmininkė, ne valdyba, bet visos narės. Tad turi būti visiškas tarpusavio susiklausymas, jei nenorite savo veikloje turėti mažesnių rezultatų.

A. R.

Susirinks stovyklauti Putname

Nuo 1944 m. Putnamo Nek. Prasidėjimo seserų sodyboje vyksta mergaičių vasaros stovykla, kur gamtoje jos žaidžia, sportuoja, mokosi. Visa programa skiriama lituanistikai.

Ir šiemet rengiama tokia mergaičių stovykla. Ji prasidės birželio 24 ir baigsis liepos 22 — lietuvių susiartinimo šventė. Į stovyklą priimamos mergaitės nuo 7 iki 16 metų. Stovyklauti galima 4 savaites arba dvi, nuo birželio 24 iki liepos 8, arba nuo liepos 8 iki liepos 22.

Registracija pradėta balandžio 1 ir tęsis iki birželio 1. Registruotis galima laišku ar asmeniškai atvykus. Pirmosiom įsiregistravusiom vieta rezervuojama. Registracijos mokestis 5 dol.; jis įskaitomas į savaitinį stovyklos mokestį, kuris yra 20 dol. Esant kelioms stovyklautojoms iš vienos šeimos, daroma 5 dol. nuolaida kiekvienai už dvi savaites. Mokestis atvykus tuoj mokama už dvi stovyklavimo savaites.

Užsiregistruoti galima: Immaculata Camp, Immaculata Con. Convent, R. F. D. 2, Putnam, Conn.

Norwood, Mass.

Balandžio 21 d., šeštadienį, vietos Alto skyrius rengia šokių vakarą lietuvių salėje Norwood 13 St. George Ave.

Šokiams gros Smito vadovaujamas orkestras iš Brocktono. Veiks bufetas, numatyta pravesti skrajojantis paštas.

Visi vietos ir apylinkių lietuviai kviečiami gausiai dalyvauti.

Balfo margučiai

Dėl nepaprastai blogo oro ir sniego pūgos neįvykęs Balfo 22 skyriaus Margučių pasilinksminimas, kuris buvo numatytas balandžio 8, Runeberg Hall, Wilson St., įvyks balandžio 15 d., sekmadienį 2 val. p. p. Bilietai galioja tie patys.

Tenka labai apgailestauti, kad naujųjų ateivių šeimininkėms, kurioms dėl neįvykusio parengimo susidarė medžiaginių nuostolių yra vėl nuoširdžiai prašomos dar kartą pagelbėti ir paremti tuo mūsų vargstančius brolius ir seseris Vokietijoje. **Balfo 22 Skyriaus Valdyba.**

NEW HAVEN, CONN.

Studentai sekmadienaiis po sumos renka parašus, kurie vėliau bus perrašyti į specialų albumą ir su prašymu birželio liūdnųjų dienų minėjimo proga įteikti prezidentui Eisenhoweriui, prašant remti Lietuvos laisvinimo bylą.

Studentų Sąjungos skyrius, visada uolus ir darbštus, surinko $35.00 ir išsiuntė studentų šalpos fondui.

Lietuvių Moterų "Apšvieta" ruošiasi minėti 48 metų gyvavimo sukaktį. Banketas su pasilinksminimu įvyks balandžio 15, sekmadienį, lietuvių svetainėje, 243 Front St. Bilietai po $2.00.

Katalikiškasis Connecticut lietuvių jaunimas rengia suvažiavimą ir "pavasario šokius", kurie įvyks balandžio 21, šeštadienį, 8 v. v., šv. Kazimiero salėje, 339 Greene St., New Haven. "C. L. C." yra lietuvių katalikų jaunimo brolija, kurią įsteigė kun. A. E. Gradeckas, dabartinis New Haveno klebonas. Ši brolija turi savo skyrius Bridgeporte, Ansonijoj, New Havene, Waterbury, New Britaine ir Hartforde.

Laima Janušaitytė, laimėjusi stipendiją, studijuoja Albertus Magnus kolegijoje. Vietinis anglų laikraštis įdėjo jos fotografiją ir plačiai aprašė jos gyvenimą, pradedant nuo Marijampolės miesto, kur ji yra gimusi. Toliau aprašo jos pergyvenimus tremtyje, Vokietijos stovyklose. Atvykusi į Waterbury greit išmoko anglų kalbą studijuodama katalikiškoje mokykloje. Kaipo gabi mokinė, gavo stipendiją tęsti mokslus toliau.

Mirė Petras Žolonis, Elzbieta Savickienė, Antanas Gulbupas, Jonas Yokša ir Vilimas Andrus.

Ponas Toks vaišino svečius. Vėlokai vakare vaikai nuėjo į miegamąjį. Ponas Toks įspėjo svečius nutilti, nes visada jis jaudinosi, kai vaikučiai sakydavo mamai labanakt, prieš užmigdami. Staiga, visiems nutilus, iš miegamojo pasigirdo šauksmas: — Mama, mama, Jonukas sugavo blusą.

BERNIUKŲ STOVYKLA PRIE ATLANTO TĖVŲ PRANCIŠKONŲ PRIEŽIŪROJE

Maine, atostogų krašto, puikioji gamta — žaliuojančios pievos, ošią miškai, banguoja Atlantas — kviečia vėl visus iš dulkėtų gatvių, miesto karščių, triukšmo bei pavojų atsigaivinti kūnu ir dvasia.

Ir šiais metais bus kviečiami prityrę vadovai bei auklėtojai, kurie auklės Jūsų vaikus lietuviškoje dvasioje.

Šiemet stovykla prasideda liepos 7 d. ir baigiasi rugp. 5 d. Norintieji galės pasilikti ir ilgiau. Iš New Yorko apylinkės bus atvežama mūsų parūpintomis priemonėmis, jei to bus pageidaujama.

Užsiregistruoti iš anksto šiuo adresu: **Franciscan Monastery, Kennebunkport, Maine.**

IŠ VISUR

★ **Waterbury, Conn.,** ir apylinkių lietuviai su dideliu susidomėjimu laukia Alice Stephens ansamblio koncerto. Tai moterų choras, kuris rytinėse valstybėse koncertuos tik dviejose vietose — Waterbury ir New Yorke. Waterbury numato duoti net didesnę programą, ištraukas iš operų. Koncertas įvyks balandžio 21 d. 7 v. šv. Juozapo lietuvių parapijos mokyklos salėje

★ **Brocktono moksleivių ateitininkų** šventė įvyksta balandžio 22 d. 10 val. mišios ir bendra komunija, 2:30 v. p. p. posėdis didžiojoje parapijos salėje. Meninėje dalyje vaidinimas "Pranukas teisme", montažas "Mūsų Vilnius". Dainos, vaišės ir šokiai bei žaidimai.

★ **Alfonsas Vaznonis,** Lietuvoje buvęs kavalerijos pulkininkas, mirė balandžio 5 Chicagoje. Amerikoje išgyveno 7 metus.

★ **Dr. A. Dulskas,** Muensteryje, Vokietijoje, baigęs medicinos mokslus ir gavęs daktaratą, išemigruoja į Ameriką.

★ **Dr. A. Milaknis** pakviestas Lietuvių Enciklopedijoje redaguoti zoologijos skyrių. Lietuvoje jis profesoriavo veterinarijos institute.

★ **Jaunimo literatūros premijos įteikimas** įvyks Cchicagoje balandžio 14 d. Premija 500 dol. paskyrė kun. dr. J. Prunskis. Ta proga įvyksta ateitininkų meno draugijos "Šatrijos" vakaras, kuriame dalyvaus solistė Audronė Gaigalaitė iš Chicagos ir studentų trijo iš Detroito. Trijo sudaro: Pr. Zarankа, Antanas ir Juozas Polikaičiai.

★ **Vytautas F. Bielajus,** gyvenas Californijoje, Velykų proga išleido "Vilties" žurnalo numerį angliškai. Pagrindinis ilgas straipsnis jame yra apie Lietuvos istoriją. Antras apie dainas ir šokius, trečias — apie lituanistiką, ketvirtas apie Velykų papročius Lietuvoje.

★ **Hartford, Conn.,** balandžio 15 šaukiamas LSD 6 kuopos susirinkimas svarbiem reikalam aptarti. Galima bus sumokėti ir už "Darbininką".

★ **Dail. Tadas Sparkis** Chicagoje Lietuvių auditorijoje buvo surengęs savo kūrinių parodą, išstatydamas 40 paveikslų.

★ **Marijos Pečkauskaitės** minėjimą surengė Chicagoje balandžio 8 d. Paskaitą skaitė A. Augustinavičienė.

★ **Škotijoje,** Glasgove, įsteigtas Didžiosios Britanijos Lietuvių Sąjungos skyrius. Valdybon išrinkta J. Bliūdžius—pirmininkas, A. Sakalauskas — sekret., V. Sankus — iždininku ir M. Vaicekauskas—vicepirm. Glasgove ir jo apylinkėse gyvena apie 1000 lietuvių. **Paieškomi:** Petras, Pranas ir Leonas Navikai ir jų sesuo Marė Navikaitė-Kurpė. Ieško brolio sūnus Antanas Navikas, Kūlingės kaimas, Igliaukos paštas, Kapsuko rajonas, Lietuvos T. S. R.

ISTORIKŲ DĖMESIUI

Lietuvių Kultūros Kongreso metu bus istorijos sekcijos posėdis. Tuo reikalu istorikams, istorijos mokytojams, istorijos studentams ir istorijos mėgėjams siuntinėjami laiškai. Jei kas minėtos kategorijos asmenų dar laiško negavo, malonėkite pranešti savo adresą. Gavus adresą, tuoj bus išsiųstas. Būtų didelė pagalba, jei pranešantis savo adresą pridėtų ir kitų adresus.

Visais istorijos posėdžio reikalais prašoma rašyti Pasaulio Lietuvių Archyvo adresu: Vincentas Liulevičius, 2601 West Marquette Rd., Chicago 29, Ill.

PADĖKA

Didžiausią padėką reiškiu p. Kazimierui Čiurliui, kuris per visą mano ligoninėj gulėjimo laiką mane kasdieną lankė.

Taip pat nuoširdžiai dėkoju Mr. Vigo, p. K. Čelniui, p. Ig. Baranauskui, p. Juozui Pliopliui, Mr. Walter Heizempa, Mr. J. Pikus, Mr. J. Siman, ponų Petrikų šeimai, Mr. Dileo ir visiem kitiem, kurie mane lankė ar prisiminė kitu būdu.

Ypatingą padėką reiškiu "Rūtos" draugijos direktoriui ponui Jokubui Stukui, kuris ne tik prisiminė mane, bet apie mano nelaimę paskelbė iš radijo; tai daug padėjo man susižinoti su asmenimis, kurių kitaip pasiekti negalėjau.

Dar kartą visiems tariu nuoširdų ačiū.

Pranas Puronas,

Ponas Toks

Ponas Toks, ilgai išsėdėjęs šauniam mitinge, pajuto reikalą pasikrutinti. Tylutėliai jis pakilo iš savo vietos ir atžagariai ėmė trauktis durų linkui. Taip besitolindamas užkliuvo už vieno suolo, paskui už kito, o trečiame ėmė ir klektelėjo vienai poniai ant kelių. Moteris klyktelėjo, o aplinkui visi subruzdo.

— Atsiprašau, — teisinosi ponas Toks, — aš, taip sakant, per neatsargumą, vis dėl tos pagarbos žmonėm.

— Kokia čia pagarba! —niršo moteris. — Kur tamsta matei, kad tokiu būdu kas moterį gerbtų?

— Labai atsiprašau, — žemai lankstėsi ponas Toks, —ir leiskite man pasakyti, kad aš čia neatėjau tamstos pagerbti. o tu, kurie ten scenoje susodyti. Ar tamsta taip pat atėjai jų pagerbti ar juos paženminti?

— Kaip tai paženminti — nustebo ponia. — Čia visi suėjo me jų pagerbti, tik tamsta vienas...

— Prašau nesiskubinti su žodžiais. — pertraukė ją ponas Toks. — Aš pirma norėčiau žinoti, kaip tamsta eitum į duris: tiesiai nosies kryptimi ar atatupsta?

— Koks čia klausimas? Eičiau, kaip visi žmonės eina; ne taip, kaip tamsta.

— Bet tokiu būdu tamsta atsuktum prezidiumui nugara. Ar tai reikštu pagarbą? Aš. taip sakant, dėl pagarbos nenorėjau tuo būdu su gerbiamaisiais išsiskirti. Dabar aišku?

— Aišku, tai aišku, — mikčiojo moteris, — bet kam tada tamsta man kelius prisėdai?

— Atsiprašau, aš čia nieko nedėtas. Tai tamstos kaltė. Jei būtum nenorėjus, kad ant tamstos kelių atsirasčiau, būtum pasisaugojus. Atatupstas eidamas aš negalėjau matyti, kad tamsta čia pūpsai. Ar tamsta gali matyti atžagariom eidama?

— Ne, aš to negaliu, bet...

— Jokiu "bet", gerbiamoji, — pradėjo jau pykti ponas Toks. — Matau, kad tamsta esi visai neišauklėta ir nenuvoki, kaip žmones reikia gerbti. Kita karta būki apdairesnė, kai ateisi į tokį garbų minėjimą.

Ponas Toks dar karta nuolankiai linktelėjo prezidiumui ir pradingo už durų murmėdamas:

— Keistas tas žmonių pasaulis. Jie susirenka ką nors pagerbti, o išeidami nugarą atsuka, ivg nemokėtų pagarbiau vaikščioti.

Mama: — Tas nuomininkas yra arba vedes arba našlys.

Dukra: — Kodėl, mama? ir kaip tik sakėsi esąs senbernis.

Mama: — Stebėk! Kada tik jis moka nuomą, visada man atsuka nugarą.

-o-

Viešbutvie: — Prašau viščiuką, bet išvirkite kuo jauniausį.

Patarnautojas: — Tai, pone. gal tada pakepti kiaušinį?

Vytauto Augustino
Lietuvos Vaizdų Albumas

LIETUVA

yra geriausia dovana visokiomis progomis. Albumo vaizdai kalba apie Lietuvą visiems suprantama kalba todėl jis tinka visiems, kas kokia kalba bekalbėtų.

Kiekvienam verta šį gražų leidinį pačiam įsigyti ir kitam dovanoti.

Išleido ATEITIS, 916 Willoughby Ave., Brooklyn 21, N. Y.

Jį galima gauti:

ATEITIES administracijoj ir ir pas platintojus.
Kaina 6 dol.

"Joninių burtai" Philadelphijoj

Philadelphiškiai su dideliu susidomėjimu laukia balandžio 21 dienos. Mat tą dieną Balfo ir Alto skyrių kviečiamas atvyksta Brooklyno operetės choras. kuris vaidins "Joninių burtus" ukrainiečių klubo salėje. 847 N. Franklin St.

"Joninių burtai" yra dviejų veiksmų, trijų paveikslų montažas — operetė, parašyta poetės Nelės Mazalaitės, pasiremiant baletu. Stasio Modzeliausko bendru planu ir panaudojant jo surinktą medžiagą apie mūsų liaudies Joninių papročius, o taip pat poetų Krūmino. Inčiūros ir Aleksandrišk**io** kūrinius. Operetė parodo linksmus senbernio Mikitos nuotykius Joninių vakarą. Viskas vyksta Nepriklausomoje Lietuvoje. Antra paveiksla sudaro Mikitos sapnas, kuriame jis mato Lietuvos praeities vaizdus ir fantastiškas būtybes. (Čia matomoje nuotraukoje Mikita savo sapną pasakoja draugams). Šiame paveiksle labai įspūdingos dail. J. Juodžio dekoracijos.

Operetės muziką sudaro daugiausia liaudies dainos ir šokiai. Muzika paruošė pianistas Aleksas Mrozinskas ir choro dirigentas Juozas Stankūnas. Yra kelios J. Žilevičiaus. J. Gruodžio ir J. Pakalnio dainos. Baletui panaudota ir muzika M. K. Čiurlionio, kuris mirė lygiai prieš 45 metus.

Veikalo bendras pastatymas, režisūra ir šokių suplanavimas bei parengimas atliktas buvusio Lietuvos Valstybės Teatro baletmeisterio S. Mondzeliausko. kurio nenuilstamas darbas įgalino chorą šia operetę paruošti scenai. Įdėta ilgos darbo valandos, rengiant dekoracijas, šokius, repetuojant dainas, vaidyba. Vaidina patys choristai, kaip Marija Žukauskienė, Romas Kezys, Juozas Lapurka ir kiti, jau žinomi ir už New Yorko ribų iš jų vaidybos draminiam sambūryje.

Vieną iš svarbiausių vaidmenu atlikti choras pakvietė muziką solistę Violetą Tamkiūtė-Pranckienę. Jos dalyvavimas duoda visam pastatymui dar labiau profesionalinį atspalvį.

Iš visko matyti, kad šis vaidinimas bus įdomus ir jauniem ir seniem ir kad "Joninių burtų" pažiūrėti suvažiuos svečių ne tik iš Philadelphijos, bet ir iš aplinkinių kolonijų. P. V.

★

Skautiškos Jurginės

Balandžio 28, šeštadienį, šv. Andriejaus parapijos salėje skautams remti komitetas šv. Jurgio, skautų globėjo, šventės išvakarėse rengia balių. Meninėje programoje pirmą kartą Philadelphijoje pasirodys New Yorko skautų vyčių oktetas su savo plačiu repertuaru. Po meninės dalies bus šokiai, grojant bavariečių orkestrui. Bus turtingas bufetas ir kitų staigmenų.

Sekmadienį, rytojaus dieną, 11 val. ryto toje pat šv. Andriejaus bažnyčioje įvyks skaučių tunto vėliavos pašventinimas. Šventinimo apeigas atliks skaučių kapelionas kun. Degutis, o vėliavos kūmais pakviesti S. Ramanauskienė ir V. Macijauskas.

Po sumos parapijos salėje įvyks iškilminga tunto sueiga. kuriai vadovaus sktn. O. Rozniekienė.

Yra pakviesti kaimyninių vietovių skautai ir skautės. Bus gera proga Jurgines praleisti skautiškoje aplinkoje su philadelphiečiais. V. Mac.

★

40 valandų atlaidai šv. Andriejaus bažnyčioje prasidės balandžio 22 d. pamaldomis 11 v. ryto ir tęsis 23 ir 24 dd. šv. Mišios rytais bus įprasta tvarka. Vakarais 8 val. bus atlaidams skirtos pamaldos, pamokslas ir palaiminimas, o paskutinę dieną ir procesija. Pamokslus sakys kun. Juozapas Mačiulis MIC.

Jonas A. Stiklorius, tarpininkaujant Internacionaliniam Institutui, praėjusią žiemą, keliolika kartų buvo kviestas kalbėti amerikiečių susirinkimuose apie gyvenimą už geležinės uždangos. Jis kalbės susirinkimuose ir balandžio 16, 17 ir 22 d.d.

Motinos dienai skirtą minėjimą, L. Bendruomenei pakvietus, sutiko suruošti ateitininkai. Minėjimas įvyks gegužės 13 d.

Balys Raugas, L. Bendruomenės Balso radijo valandėlės redakcinio kolektyvo dabartinis vadovas, paprašė atostogų ilgesniam laikui. Jis dalyvavo radijo programose nuo pat L. Bendruomenės Balso veikimo pradžios. Jo kad ir laikinas pasitraukimas iš redakcinio kolektyvo, philadelphiečių nuoširdžiai apgailestaujamas. Į redakcinį kolektyvą kviečiamos naujos jėgos.

Dr. Antano Salio paskaitą apie lietuvišką knygą dabartinėje Lietuvoje bus įdomu išgirsti visiems. Paskaita įvyks balandžio 14 d., 7 val. vakaro, Lietuvių Banko patalpose, 202 N. Broad St. Įėjimas iš kiemo pusės.

Studentų ateitininkų suruošti šokiai gražiai papuošioje šv. Andriejaus parapijos salėje, dalyviams paliko labai malonų įspūdį.

MIKITOS SAPNAS. Scena iš "Joninių burtų".

Pittsburgh, Pa.

Pennsylvanijos jungtiniu lietuvių organizacijų suvažiavimas šaukiamas balandžio 29, sekmadienį, 2 val. 30 min. p.p., Amerikos lietuvių draugijos svetainėje, 424 Locust St., McKees Rocks, Pa. Visi draugijų, parapijų, klubų atstovai kviečiami gausiai dalyvauti suvažiavime, nes bus svarstoma svarbūs reikalai, ypač mūsų tradicinė Lietuvių dienos šventė, kuri įvyks rugpiūčio 5, sekmadienį, West View parke. Komitetas nuoširdžiai prašo visus lietuvius įsijungti į Lietuvių dienos rengimą. Po susirinkimo vaišės kaip visada.

Lietuvių Piliečių draugijos klubas jau yra nutaręs suruošti šaunų banketa savo 45 metų gyvavimo sukakties paminėjimui, kuris įvyks rugsėjo 23 d., 1723 Jane St.. S. S. Pittsburgh. Pa. Po vakarienės bus šokiai. Klubo valdyba prašo ta dieną nedaryti kitu parengimų.

Frank Žilionis
L. P. D. klubo direktorius.

CLEVELAND, OHIO

Ateinantį sekmadienį, balandžio 15 d. 11:30 val. Lietuvių salėje buv. Vyr. Lietuvos Išlaisvinimo komiteto narys ir to Komiteto Vykdomosios Tarybos buvęs pirm. prof. Karolis Žalkauskas padarys pranešimą tema Vliko vaidmuo jo atliktieji darbai Tėvynės laisvinimo kovoje". Po pranešimo bus paklausimai ir bendros diskusijos. Visus Clevelando lietuvius kviečiame maloniai pranešimo pasiklausyti ir aktingai dalyvauti pasikalbėjime. Šį pranešimą organizuoja Clevelando lietuvių demokratinių grupių prezidiumas.

Prof. K. Žalkauskis, kaip visi žinome, yra nesenai grįžes iš Europos ir asmeniškai dalyvavo paskutinėje Vyriausiojo Lietuvos Išlaisvinimo Komiteto sesijoje, kurioje buvo padaryta daug svarbių nutarimų šio komiteto persiorganizavimo ir mūsų vidaus politikos reikalais.

"Pinigėlių" vaidinimui, kuris įvyks kitą šeštadienį, balandžio 21 d. Lietuvių salėje. Bilietai jau dabar gaunami "Dirvos" redakcijoje, Spaudos kioske, Lietuvių Klube (pas Kizevičių) ir pas visus Šandaros 18 kuopos valdybos narius. Visos vietos bus numeruotos, todėl bilietus patartina įsigyti iš anksto. Pinigėlius vaidins Detroito Lietuvių Teatras, vadovaujamas Z. Arlauskaitės-Mikšienės. —d.

Dr. Albinas Šmulkštys atliekas karinę prievolę JAV laivyne, prieš Velykas buvo pakeltas į Lieutenant Commender laipsnį.

Maldos Apaštalavimo D-ja šv. Andriejaus parapijos salėje, balandžio 15 d., 4 val. vakaro, rengia žaidimą kortomis, o 8 val. vakaro — šokius. Pelnas skiriamas parapijos naudai.

Šv. Kazimiero katalikai veteranai, balandžio 15 d. 6 val. vakaro šv. Kazimiero salėje ruošia pobūvį. Pelnas — seserų mokytojų namo statybai.

Gėlių mėgėjai pamatys šimtus narcizų rūšių, aplankę žydinčių narcizų parodą balandžio 18 d. tarp 1 ir 9 val. p.p., arba balandžio 19 d. tarp 9 val. ryto ir 5 val. p.p. Paroda vyks The Central Penn National Bank patalpose prie Broad ir Walnut gatvių. Įėjimas veltui.

Mūsų mirusieji. Adomas Jablonskis 54 metų, mirė balandžio 4 d. Gyveno 234 Mountain St., Ona Šukis 74 m., mirė bal. 5 d. Gyveno 1424 S. Marston St., Antanas Stepanavičius 72 m., mirė bal. 6 d. Gyveno 111 Fernon St., Juozapatas Briedis 92 m., mirė bal. 7 d. Gyveno 5936 Washington Ave. K.Č.

DETROIT, MICH.

Daina. kurioje slypi ilgu amžių gražiausia lietuvių tautos praeitis, kiekvienam mūsu vra brangi ir miela. Ji drasius karius skatino lemtingiems karo žygiams, patekusius nelaimėn guodė ir ramino. Joje sruvena mūsų liaudies džiaugsmas ir vargai, viltis ir liūdesys. Visa laika ji stiprino ir ugdė tautinius jausmus ir palaikė tėvynės meilę.

Lietuviškoji daina nenustojo mums reikšmės ir tremtyje. Po sunkaus ir varginančio darbo buvo malonu pasiklausyti lietuviškos dainos, kuri veikia mus raminančiai. Gaila, kad labai maža turime progos ją išgirsti. Tačiau progai pasitaikius nė vienas, galis girdėti lietuviška daina, neturėtų praleisti progos.

Detroito Lietuvių Bendruomenės pastangomis balandžio 14 d. 7 val. vak. Western High School auditorijoje (1500 Scotten). turėsime progą išgirsti didžiausia Kanados lietuvių chora "Varpa". dirigu**o**jama muziko St. Gailevičiaus. Choras sudarytas iš vyrų ir mišraus choro.

Koncerto pirmoje dalyje choras išpildys eile liaudies ir atskirų kompozitorių dainų. Antroje dalyje išgirsime ištraukas iš Kaune statytų operų. P.K.

ENGINEERS—

AEROJET

IN SACRAMENTO

CALIFORNIA

A LEADER IN THE FIELD OF ROCKET PROPULSION

Offers outstanding opportunities and diversified assignments on long range programs.

POSITION NOW OPEN

For

ENGINEERS
Mechanical, Aeronautical, Chemical

For

TESTING, DESIGN, RESEARCH, DEVELOPMENT
To work in the following fields: Hydraulics, compressible and in-compressible fluid dynamics, liquid atomization, mass and heat tranfer, combustion chamber design, thermodynamics, strength of materials, spark system, combustion and high pressure flow systems, vibrations phenomens, gas turbines, pumps.

STRESS ANALYSTS

Experienced in aircraft structures, aircraft propulsion systems.

SYSTEMS ANALYSTS

BSME, BSAE experienced in analysis aircraft and missile propulsion systems.

COMPUTER SPECIALISTS

Digital and Analog Coders Analysts Programmers Experienced and Trainees

METALLURGISTS

For failure investigation, material property testing, new material evaluation, nondestructive testing. Experience in stainless steel super alloys and light materials preferred.

ELECTRICAL AND ELECTRONIC ENGRS.

For control system design, reliability testing, magnetic circuit elements design and application.

Also

DRAFTSMEN

DETAIL—DESIGN—LAYOUT

CHICAGO INTERVIEWS

PETER PERINO

ENGINEERING REPRESENTATIVE

FRanklin 2-2100

Firm Commitment May Be Made at This Time
U. S. CITIZENSHIP REQUIRED
If unable to apply and resume to Personnel Director

AEROJET GENERAL CORP.

P. O. BOX 1947
SACRAMENTO, CALIFORNIA
Subsidiary of The General Tire & Rubber Company

JOURNEYMEN
DIE MAKERS
JIG AND FIXTURE
BUILDERS
PLANER HAND

GARLAND MFG. CO.

10333 CRATIOT DETROIT, MICH.

Apply French Road Enterance

ASK FOR MR. TAYLOR

EMPLOYMENT OFFICE OPEN
MONDAY THRU FRIDAY 8 TO 5
SATURDAYS 8 TO 12

ELECTRICAL ENGINEERS
AND
DRAFTSMEN

We have positions open for men of 2 or more years experience in CONTROL CONSTRUCTION LAYOUTS, POWER WORK, LIGHTING and other phases of ELECTRICAL ENGINEERING for Industry.

If you are looking for an opportunity to advance and to develop all of your qualifications as an Electrical Engineer.
Steady work, good pay. (We do all types of electrical engineering work.)

APPLY IN PERSON, OR WITTE TO

Bowshot. Cooper & O'Donnell

6408 EUCLID AVE. CLEVELAND, O.

"Cleveland's Largest Completely Electrical Engineering Firm"

SPORTAS

LSK—ST. JOHN'S 39-17

Pereitą penktadienį Brooklynas pirmą kartą savo sporto istorijoje matė lietuvišką moterų krepšinio komandą. Lietuvių Sporto Klubo moterų sekcija išėjo žaisti savo pirmųjų rungtynių. Gana gausiai atsilankiusiai lietuviškai publikai mūsiškės prisistatė šios sudėties: Žukauskienė, komandos kapitonė, Arensienė, Gintautaitė, Senkutė, Endriukaitytė, Balčiūnaitė, Šetikaitė, Vasikauskaitė, Ramanauskaitė. Naujose uniformose žaidžiusios mūsiškės jau nuo pirmų sekundžių perėmė persvarą į savo rankas ir ją išlaikė iki rungtynių pabaigos. Stipriausia buvo Arensienė, kurią jau prieš 16 metu matėme žaidžiant Kaune, Latvijos rinktinėje. Pažymėtina ir kovingoji Gintautaitė, bei veteranė Žukauskienė. Šiaip komandai dar reikia daug darbo ir dar daugiau patyrimo. Linkėtina panašaus pasirodymo ir prieš stipresnį priešininką.

TINKLININKAI PRALAIMĖJO

Po moterų krepšininkių pasirodymo, mūsų tinklininkai žaidė ten pat, deja, nepasekama moterų pėdomis. Nors mūsiškiai tikrai gerai žaidė, vis delto jie kapituliavo prieš patyrusią latvių ekipą (1-2). Vesdami visą trečią setą, paskutinėse minutėse atletai supasavo ir pralaimėjo (13-15). Vieno kirtiko trūkumas nulėmė rungtynes latvių naudai. Kiek patreniravus šią komandą, galima būtų sulaukti tikrai neblogų pasekmių, nes priešininku buvo viena iš stipriausių New Yorko komandų. Mūsų ramsčiai buvo Arensas ir Daukša; neblogi buvo ir Čenkus, Remėza ir Lapurka.

LAK—LATVIAI 78-51 (36-33)

Šeštadienį įvykusiose Eastern Districto YMCA pirmenybėse Lietuvių Atletų Klubas sutvirtino savo pirmaujančią padėtį dar vienu laimėjimu prieš latvius (78-51). Jeigu dar pirmam kėliny latviai įstengė gerokai pasipriešinti, tai antrame kėliny, pradėjus mūsiškiam atydžiau dengti ir išvysčius didesnę žaidimo spartą, priešininkas beveik visiškai parblokštas. Ypač gerą dieną turėjo Kazlauskas, realizuodamas beveik 70% visų savo metimų. Puikus buvo Vyšnius ir įvairių triukų pilnas Čilčius. Prie jų gerai derinosi ir miklusis Keskonis su Šlepečiu. Daukša, prisitrenkęs per tinklinio rungtynes, daugiau stebėjo rungtynes iš atsarginių suolo. Taškų atletam pelnė: Kazlauskas — 26, Keskonis ir Vyšnius po 14, Čilčius — 10, Šlepetys — 6, Daukša ir Kidžius po 4.

Sekančias pirmenybių rungtynes LAK žaidžia balandžio 18, trečiadienį 9 val. prieš Philemoną. Tai bus paskutinės rungtynės prieš VI Amerikos Lietuvių Žaidynes Chicagoje. Į Chicagą mūsiškiai išskrenda šeštadienio rytą. **Atletas.**

VYKSTAME Į CHICAGĄ

Balandžio 21—22 Chicagoje bus VI Liet. Sporto Žaidynės (I ratas). New Yorko sportininkai, deja, buvo atstovaujami pilnoje sudėtyje tik vieną kartą, tuo tarpu kitų lietuvių kolonijų sportininkai nepraleido nė vieno tokio sportininkų sąskrydžio. Šiuo metu New Yorko sportininkai (LAK ir LSK) yra gerai pasiruošę, trūk-

(Nukelta į 8 psl.)

ŠACHMATAI

Veda K. Merkis

Povilas Vaitonis laimėjo Hamiltono miesto pirmenybes labai įtikinančia pasekme, būtent 10-0! Galutinos lentelės dar nėra.

New Yorko lietuviai šiandieną pradeda tarpklubines rungtynes, susitikdami su Long Cabin klubu. Lietuvių žaidėjai pgl. pr. metų duomenis yra Met lygos šitaip įvertinti: S. Trojanas 1166, M. Paškevičius 1100, S. Vasilovas 1000, E. Staknys 970, J. Vilpišauskas 960, J. Galminas 956, A. Šukys ir V. Malinauskas po 954.

Clevelando Industrinės lygos rungtynėse Dr. A. Nasvytis įveikė J. Betti ir J. Staniškis—Wm. Mahoney.

Boston S. Globe, balandžio 8 d. plačiau paminėjo Kazį Merkį. Pabrėžta, kad iš 3000 dalyvaujančių CHESS REVIEW turnyruose tik 3 yra pasiekę Postal Master stovį (1900 ir daugiau taškų). Trečiuoju Postal meistru yra Kazys Merkis iš South Bostono. Šios aukštumos jis pasiekė, pradėjęs 1949 m. nuo 1300 tš., 1952 m. turėjo 1920. Dabar — 1902. Padarytas Merkio pasiekimo palyginimas su kitais žinomais vardais: H. Berliner 1438, Steinmeyer 1446, Yarmak 1608, K. Škėma 1700, Dr. G. Katz 1698. Laikraštis pabrėžia: "So don't get the idea that these scores belong Merkis' 1902 are easy to get". Įveikta K. Merkio laimėta partija prieš ekspertą R. Simpsoną, Annapolis, Md.

Vladas Karpulka vadovaus šachmatų varžyboms lietuvių sporto žaidynėse, Chicagoje balandžio 21 ir 22 d. d.

Massachusetts valstijos p-bės bus Bostone balandžio 28—29 ir gegužės 5—6 d.d. Tuo pat laiku Chicagoje bus miesto pirmenybės.

Montrealio miesto p-bėse dalyvauja Ignas Žalys, Judzentavičius ir Baikovičius.

Vilniaus p-bes laimėjo V. Baršauskas, o Vilniaus moterų — 16 metų A. Steponavičiūtė. Kauno meistras — E. Čukajevas, o Kauno moterų — N. Špikienė.

Švedija. Pasaulio studentų p-bėse JAV komanda (Mednis, Lombardy, Saidy, Witte ir S. Lyman) kvalifikavosi į baigmę. Su Yugoslavija sulošė 1½-2½, su Rytų Vokietija 2½-1½ ir Suomija 4-0. Į baigmę įėjo Sov. S-ga, Ispanija, Bulgarija, Rumunija, Vengrija ir Čekoslovakija, ir JAV.

V. Smyslovas eina pirmuoju Pasaulio kandidatų p-bėse, Olandijoje.

Dresdeno turnyre, Vokietijoje pirmauja Averbach (Maskva), Cholmovas (Vilnius).

RESORTS

FIRST CHOICE
of New Englanders for
VACATIONS & HONEYMOONS
The famous
ALLEN 'A'
resort
Terrific Entertainment, Beautiful Meals, Grand Beach, Cozy Cottages or Rooms
LARGEST and FINEST HONEYMOON LANE IN N. E.
Write For Color Folder "D"
Box 1418, Wolfboro, N. H.

SUMMER RENTALS

COPAKE FALLS, N. Y.
Foot of Berkshires. Cozy three room cottages for rent. Walking distance to stores, catholic church, and excellent swimming location. all facilated, very reasonable rates.
PI 2-0340

DISPLAY

CRUISE ON A YACHT!

2 Beautiful 90-ft. sailing schooners Long Island Sound to Block Island and return. Send for illustrated folder. $75 & up per week Season June 25th to Sept. 15th. Tenth Season. Box 64 Pelham, N. Y.
SCHOONER CRUISES

H. W. FEMALE

HOUSEWORKER,
light cooking, must like children, own room, nice home.
FL 9-5566.

FARMS

CHICKEN FARM
For rent or for sale
With routes - 9½ acres, 4 bldgs, all year round house plus 3 other houses, which can be rented for vacationists, must be seen, call
North Clove (N. Y.) 2726
days Pelham 8-0427
after 5 p. m.

REAL ESTATE

HUNTINGTON $17,200
New Cape Cod, 5 large rooms, full dining room, spacious kitchen, 2 master bedrooms, tile bath with vanity, expansion attic, full basement, sewers and garage, 50 x 150 high ground, many trees. Convenient to Catholic Churches and schools. Call Builder, IVanhoe 1-3190 or EDgewood 4-1206

REAL ESTATE

ST. MARY'S, WOODSIDE
Is there a large family who can use an eleven room house? This was build for the original owner when rooms were rooms. 7 bdrms, (2 with bay windows), liv. rm., din. rm., 12x with double sliding doors, kit. with built in break-fast corner, enclosed porch, vest, lge. foyer with wide stair to bdrm., foyer, 2 baths. B'mnt, has laundry rm. with 3 white enamel tubs in counter top and extra range. Kentile play rm. and lge. work shop, new oil h. w. heat. Beautiful yellow pine floors. All rms. recently decorated and outside just painted. Rock garden front, secluded rear yard, quiet residential street. Walk all transit, storms, screens, blinds, cornices, refrigerator, extras: $23,800. Don't take my word—See it yourself. Private. HAvemeyer 6-7853. Principals only.

ROSLYN HTS.
Cape Cod, 3 bdrms, radiant heat, no basement, near catholic institutions, beutifully landscaped, fence.
18 Oxford St. off Willis Ave.
RO 3-1355.

OAK HILL
Near catholic area, 4 room furnished house for sale. Electric range, refrigerator, large plot, price $5,700. Call ROckville Centre 4-9041.

ROCKVILLE CENTRE
2 blocks St. Agnes Church and School, 4 bedrooms, large plot, $16,000. Charles E. Phillips, Broker, 64 So. Grove St., Freeport, BA. 3-2527.

SEAFORD — Immediate occupancy, 7 rooms brick split level, 10 months old, 2½ baths, 2 car garage, landscaped, refrigerator, dishwasher, combination screens and storms. Walk to catholic church, schools, station. Reasonable, SUnset 1-3644.

REAL ESTATE

HEMPSTEAD
Brick and shingle Cape Cod Colonial, one block from Parochial and High Schools, 7 rooms, colored tile bath, full basement, oil hot water heat, garden furniture, stove, refrigerator and many extras included, landescaped plot 60x100. Going overseas, for quick sale, $18,000.
IVanhoe 1-9183.

Jei nori ką paskelbti
DARBININKE,
skambink telefonu:
GLenmore 5-7068

William J. Drake-Dragūnas
LIETUVIS ADVOKATAS
Telefonas JAmaica 6-7272

EVergreen 8-9794
M. and Z. Collision Works
Sulankstytų automobilių dalių ištiesinimas, pakeitimas naujomis, dažymas ir poliravimas.
937 GRAND STREET
BROOKLYN 11, N. Y.
Nelaimės atveju bet kuriuo laiku telefonuoti:
HYacinth 7-5274

Paulius Gaubys
FOTOGRAFIJA
Portretas, vestuvės, vaikai, įvairūs subuvimai, kopijos ir t. t. Naturaliose spalvose trijų dimensijų (stereo) nuotraukos, taip gi aliejiniai portretai
P. Gaubys foto srity dirbąs nuo 1926 m. (Lietuvoje, Berlyne ir Amerikoje) darbą Jums padarys tikrai greit, gerai ir pigiau nei kas kitas.
85—27 88th St. Woodhaven 21, N. Y.
(BMT Jamaikos linija, Forest Parkway stotis.)
Tel.: VI 6-2164
po 6 val. vakaro, nedarbo dienom visą dieną.

DISPLAY

WHERE ELSE BUT ON FIRE ISLAND
Are there the kind of people you want to meet in the kind of surroundings YOU will enjoy? And nowhere else on Fire Island but here at The Lionel can you get one room housekeeping apartment for as little as $250 per couple for the season — with everything you want for your vacation — swimming, fishing, surf, sun and fun. No children permitted. For further information and our unbelievable low weekly and monthly rates call UL 5-6436 — nite NE 9-8591.
The Lionel, Kismet Beach — Fire Island

TALARSKI
FUNERAL HOME
LAIDOTUVIŲ DIREKTORIAI
380 Maple Avenue, Hartford, Conn.
Maloniai patarnauja lietuviams naujai įruoštose patalpose, prieinama kaina.
Tel. CHapel 6-1377

JUOZAS GRABAU
REAL ESTATE BROKER
Tarpininkavimas perkant ir parduodant nekilnojamą turtą, patalpų bei butų nuomavimas; parūpinimas paskolų (mortgidžių) ir t.t.
Sąžiningas ir greitas patarnavimas.
227 BEDFORD AVE. BROOKLYN 11, N. Y.
Tel. STagg 2-7524

CARL HOPPL'S
BANQUETS — RECEPTIONS All Social Functions. Service for 500 Persons. No Party Too Small
SUNDAY DINNER From Noon to 9 P. M. DAILY DINNER From $2.85. Served 5 to 9 P. M.
SPECIAL RATES, PRIVATE ROOMS AVAILABLE FOR WEDDING RECEPTIONS AND BANQUETS
Valley Stream Park Inn.
Merrick Rd. opp. Park, Valley Stream, L. I.
Res. Valley Stream 5-0085.

GIFTS
for the LITTLE ONES' room
NITE-LITE STATUES
Infant of Prague Lady of Grace
New assortment genuine HUMMEL Figurines
Genuine marquesite sterling silver
CROSS and MIRACULOUS MEDALS and CHAINS
Large selection of 3-d frames. Infant of Prague—Head of Christ
Crucifixion—Christ in Gethsemani. Last Supper—Our Lady of Fatima
Campbell Church Goods
87th St. Dolphin Blvd., Jamaica, L. I.
(opposite Court House—½ block 8th Ave. subway)
OLympia 8-6730

WHY NOT ANSWER OUR LADY'S APPEAL AT FATIMA — TO PRAY THE ROSARY ALWAYS?

She is asking for volunteers to make an unconditional surrender of themselves. Generous sacrifices deanded Solemn vows, Midnight Office, Monastic fast — 24-hour service of Adoration and Rosary. Those who meet Our Lady's terms guaranteed eternal glory as Mary's Guards of Honor.

Write: Dominican Nuns of the Perpetual Rosary
Monastery of Our Lady of the Rosary
Summit, New Jersey
Public Rosary Hour every Sunday 3:30 P. M.

SAVINGS ACCOUNTS CORDIALLY INVITED

3% A YEAR LATEST INTEREST RATE

COMPOUNDED SEMI-ANNUALLY JAN. & JULY
Interest begins the first day of the month on deposits made during the first 10 business days of January and July, the first 5 business days of April and October and the first 3 business days of all other months, when left until the end of the interest period.

THE *Kings County*
SAVINGS BANK
Incorporated 1869
135 BROADWAY at BEDFORD AVE.
539 Eastern Parkway at Nostrand Avenue
Your Deposits in This Bank Are Fully Insured Up to $10,000.
Member Federal Deposit Insurance Corporation

BOSTON, MASS.

BARASEVIČIUS ir SŪNUS
FUNERAL HOME
254 W. Broadway
South Boston, Mass.
JOSEPH BARACEVIČIUS
Laidotuvių Direktorius
Tel. ANdrew 8-2590

WAITKUS
FUNERAL HOME
197 Webster Avenue
Cambridge, Mass.
PRANAS WAITKUS
Laidotuvių Direktorius ir Balsamuotojas
NOTARY PUBLIC
Patarnavimas dieną ir naktį
Nauja moderniška koplyčia šermenims dykai. Aptarnauja Cambridge ir Bostono kolonijas žemiausiomis kainomis. Kainos tos pačios ir į kitus miestus.
Reikale šaukite: Tel. TR 6-6434

NEW YORKAS

J. B. SHALINS - ŠALINSKAS
Laidotuvių Direktorius
84-02 JAMAICA AVE.
(prie Forest Parkway Station)
Woodhaven, N. Y.
Suteikiam garbingas laidotuves. Koplyčios nemokamai visose miesto dalyse; veikia ventiliacija.
Tel. VIrginia 7-4499

EVergreen 8-9770
Joseph Garszva
GRABORIUS
BALSAMUOTOJAS
231 Bedford Ave.
Brooklyn, N. Y

Tel. STagg 2-5043
Matthew P. Ballas
(BIELIAUSKAS)
FUNERAL HOME
M. P. BALLAS—Direktorius
ALB. BALTRŪNAS-BALTON
Reikalų Vedėjas
660 Grand Street
Brooklyn, N. Y.
NOTARY PUBLIC

Tel. EVergreen 7-4335
Stephen Aromiskis
(ARMAKAUSKAS)
Graborius-Balsamuotojas
MODERNIŠKA KOPLYČIA
423 Metropolitan Ave
Brooklyn, N. Y.

Ramunės

Ramunių arbatą visada yra gera gerti. Ramunių šviežių žiedų pusė svaro kainuoja $1.25.
Liepos žiedų arbata geriama prakaitavimui sukelti, puslės, inkstų ir persišaldymo ligoms gydyti. Liepos žiedų pusė svaro — $1.25.
Pupalaiškis (kartusis) vartojamas gydyti kepenims, škorbutui, geltligei, reumatizmui ir kirminams išvaryti. Pupalaiškių lapų pusė svaro — $1.25.
Trejanka tinka pašalinti įvairiom vidurių piktybėm. Trejanka — 75¢.
Visa kartu gali gauti už prisiųstus $4.00.
ALEXANDER'S CO.
414 Broadway
South Boston 27 Mass.

Tel. APplegate 7-0349
TELEVIZIJOS ir RADIO TAISYMAS
B A N G A
340 RIDGEWOOD AVE. BROOKLYN, N. Y.
Garantuotai taisoma televizija, kambariniai bei auto radio stiprintuvai (amplifiers), plokštelių automatai (record changers).
Aptarnaujami rajonai: Brooklyn, Maspeth, Woodhaven, Richmond Hill, Ozone Park, Forest Hill, Jamaica.
Darbas atliekamas prityrusio techniko, pripažinto RCA Institute, New Yorke.
Darbo valandos: kasdien nuo 9 val. ryto iki 8 val. vak. pirmadieniais nuo 9 val. ryto iki 6 val. vak.

WINTER GARDEN TAVERN Inc.
KABARETAS
VYT. BELECKAS savininkas
Baras, Salė vestuvėms, parengimams, susirinkimams, etc.

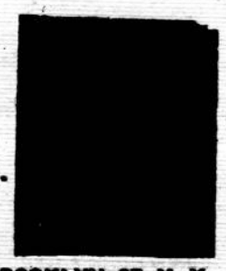

1883 MADISON ST. BROOKLYN 27, N. Y.
Tel. EV 2-9580 (Prie Forest Ave. stoties) Ridgewood

DARBININKAS

NEW YORKO NAUJIENOS

Į "Aidų" koncertą,
kuris vyksta Toronte balandžio 15 d. Prisikėlimo parapijos salėje, iš New Yorko išvyko T. Leonardas Andriekus — Aidų atstovas, T. Benvenutas Ramanauskas — Aidų administratorius, pianistė Julija Rajauskaitė — Sušienė, Jonas Aistis, Paulius Jurkus ir T. Modestas Stepaitis. Aidų vakare koncerte bus įteikta Aidų literatūros premija — 500 dol. Kaziui Bradūnui už jo poezijos knygą "Devynios baladės".

N. Y. Lietuvių Tarvba
balandžio 15, sekmadieni, 12:15 v., tuoj po pamaldu, Apreiškimo par. salėje pakvietė kalbėti Vliko pirmininka Jona Matulionį, neseniai grįžusį iš Europos .Jis padarys pranešima apie Vliko darbus ir Lietuvos laisvinimą. Po pranešimo bus pasitarta dėl Loialumo narado New Yorko mieste ir kaip paminėti baisųjį birželį.

Apreiškimo parapijoje
40 valandu atlaidai prasideda sekmadieni. balandžio 15, 11 v. Pamokslus sakys T. V. Gutauskas. SJ, po 9 v. mišių rvte ir vakare per mišparus 7:30.

ALRK Moterų Sajungos
New Yorko ir New Jersey apskrities suvažiavimas šaukiamas balandžio 15 d. 4 v. p. p. Aušros vartu parapijos salėje. 570 Broom St., New York City. Suvažiavimu bus paminėta 35 metų sukaktis. Apskričių kuopų posėdis įvyks nuo 2 iki 4 v. p. p.

Programoje bus kun. V. Pikturnos paskaita, vaidinimėlis, paruoštas mokytojos I. Banaitienės. solo išpildys dainininkė M. Dobužinskienė. baletas —A. Slepetytės. Po programos — vakarienė.

Moksleivių ateitininkių.
vyresniųjų mergaičių. susirinkimas bus balandžio 14 d., 4 v. p. p. pas Brone Kulyte, 58-54 Maspeth Ave., Maspeth. N. Y. Kviečia būrelio pirmininkė Nijolė Vacikauskaitė.

Trijų dailininkų,
Česlovo Janušo, Povilo Puzino ir William J. Witkaus, paroda atidaryta balandžio 8 d. Long Island, 44-21 Douglaston Parkway, Douglaston, N. Y. Dailininkai išstatė apie 50 paveikslų. Per atidarymą kalbėjo Long Island Meno Lygos pirmininkė, žodį apie meną pasakė W. J. Witkus. Atsilankė apie 50 lietuvių ir amerikiečių.

Susituokia
Jonas Galminas balandžio 21 d. su Birute Leonavičiūte. Sutuoktuvių apeigos įvyks Apreiškimo par. bažnyčioje 11 v., vestuvių vaišės St. George viešbutyje Brooklyne.

Atitaisymas
Praeitame numeryje, rašant, kad V. Stasiukynas, LB New Yorko apygardos iždininkas persikėlė į naują butą, įsibrovė korektūros klaida. Dabar jo adresas yra ne 402 Long St., bet 402 Logan St., Brooklyn 8, New York.

Bronius ir Stasė Bobeliai
susilaukė antrosios dukters, kurią balandžio 7 d. pakrikštijo Ritos - Jacintos vardais.

Krikšto tėvai buvo: Pranas Toleikis iš Paterson ir Anelė Tumienė iš Harrison.

Krikštynų vaišės įvyko pp. Bobeliu namuose, kuriose buvo atsilankę daug svečių.

MASPETH

Moterų Sąjungos skyrius balandžio 8 suruošė margučių vakarą, kuris praėjo gražiai. Pinigines dovanas laimėjo: pirmą — kuopos pirm. A. Kivitienė, antrą R. Nedzinskienė. Šokolado kiaušinį laimėjo Jonas Jakaitis, tortą — O. Petrulienė. Už gražiausius margučius dovanas laimėjo R. Nedzinskienė, O. Laukaitienė, L. Karsokienė, M. Zamblouskienė, M. Kivitienė iš Brooklyno ir J. Jakaitis.

Visas dovanas suaukojo kuopos narės. Visoms bilietų ir laimėjimo knygučių platintojoms ir darbuotojoms, taip pat atsilankiusioms — kuopos pirmininkė ir valdyba taria lietuvišką nuoširdų ačiū. Pusė pelno paskirta naujos bažnyčios statybai.
A. Kivitienė

DONALD F. O'SHEA, iš Brooklyn, marinas, nuskendęs pelkėje Parris Island, S. C. Viso žuvo šešetas vyrų. Pelkėn juos įgrūdo seržantas apmokymų metu. Jisai tardomas dėl žiauraus apsiėjimo su naujokais.

Prisimintas Vilniaus Didysis Seimas

LB New Yorko apygardos valdyba balandžio 7 Apreiškimo parapijos salėje surengė Vilniaus Didžiojo Seimo 50 metų sukakties minėjimą.

Pradėjo trumpu žodeliu apygardos pirmininkas J. Šlepetys, pristatydamas salėje esančius du seimo dalyvius — V. Ambraziejų ir K. Bielinį. Tolimesnei programai vadovauti pakvietė J. Baužį.

Dr. A. Kučas, profesorius iš Scranton, Pa., skaitė paskaitą. Jis prisiminė, kaip lietuvių tautoje išsilaikė nepriklausomybės idėja ir kaip ji brendo. Pavaizdavo ano meto aplinkybes, kurios privedė prie seimo ir plačiau išryškino pati seimą, jo darbu eigą, rezoliucijas. Paskaita užsitęsė arti valandos.

Buvo pakviesti dar kalbėti buve to seimo dalyviai.

K. Bielinis kalbėjo idomiai ir karštai, bet visa jo kalba sukosi apie 1905 m. revoliuciją Rusijoje ir tik pačiam kalbos gale pora sakiniu prisiminė Vilniaus seimą. Kalbėjo apie puse valandos.

Kitas seimo dalyvis V. Ambraziejus mandagiai atsiprašė. kad esąs jau senas ir palinkėjo, kad visi būtų lietuviais ir dirbtų Lietuvai. To ir būtų užteke, bet jis dar skaitė iš rašto kokią porą puslapių, skaitė sunkiai ir klausytojus vargino.

Dėl užtrukusios pirmos minėjimo dalies antroji buvo sutrumpinta.

BOSTONO ŽINIOS

Parama prieglaudai išlaikyti

Balandžio 7 d. Blinstrubs Village patalpose, So. Bostone, įvyko vakarienė, kurios pelnas buvo skirtas arkivyskupijos vaikų prieglaudos — Nazareth Home — užlaikymui. Kiekvienas dalyvis už šią vakarienę turėjo mokėti po 100 dol. Vakarienėje dalyvavo 1200 žmonių, kurie prieglaudos užlaikymui suaukojo 13,5000 dol.

Auka koplyčiai

Šv. Petro parapijos sodalietės Jėzaus Nukryžiuotojo seselių koplyčios statybai Brocktone paaukojo 50 dol. Tam pačiam tikslui sodalietės balandžio 28 d. parapijos salėje po bažnyčia rengia Whist and Blitz.

Pavasarinės atostogos

Šv. Petro parapinė mokykla, kartu kaip ir kitos Amerikos mokyklos, balandžio 16 d. pradeda vienos savaitės pavasarines atostogas.

Melsis už kan. F. Kemėšį

Už a. a. kan. Fabijono Kemėšio sielą šv. Petro parapijos bažnyčioje balandžio 19 d. 8 v. ryto bus atlaikytos šv. Mišios.

Kai kurių žinių patikslinimui apie mirusį Aleksandrą Ivašką

"Darbininko" balandžio 6 d. aprašyme apie mano brolį a. a. Aleksandrą Ivašką yra įsiterpę netikslių apibudinimų, kuriuos čia noriu pataisyti.

Mano brolis a. a. Aleksandras gimė Ukrų dvare, o ne Šiauliuose, kaip buvo rašyta. Gal tie Ukriai ir yra Šiaulių apskrityje, aš to negalėčiau pasakyti. Motinos jisai neteko turėdamas šešerius metus, ir tada tėvas su kitais 5 mažais vaikais nusikėlė gyventi į Latvijos pasienį, Naująja Žagare. Gimęs buvo 1899 metais — taigi nebe 53 ar 55 metų, kaip kitame dar "Darbininko" numeryje buvo parašyta, bet 57.

Amerikon jisai atvyko 1914 metais. Jos krantan išlipo Lewiston, Maine, balandžio mėn., Velykų šeštadienį. Po 57 metų taip pat Velykų šeštadienį gulėjo karste, So. Bostone, apgaubtas žydinčių gėlių vainikų. Koks sutapimas...

Bostone a a Aleksas, kaip mes jį šeimoje vadindavome, ilgiausiai ir gyveno. Bet jis niekada negyveno Brocktone ar Lawrence, kaip buvo rašyta. Lewistone gyveno iki 1920 metų. Pakviestas tuo laiku buvusio pirmojo "Darbininko" redaktoriaus Prano Gudo, išvyko dirbti į "Darbininką" Bostone. Čia velionis gyveno iki paskutinės savo dienos — kovo 29, 1956.

Nieko neturiu prieš autorius, rašiusius apie velionį nevisai tiksliai. Priešingai, reiškiu gilią savo pagarbą ir padėką. Jie, matyti, nevisai tikslių informacijų buvo paveikti.

Reiškiu gilią savo padėką ir tarusiems atsisveikinimo žodį su velioniu kapinėse: Ant. Matjoškai ir inž. V. Izbickui.

Bronė Ivaškaitė-Engels.

Padėkim seserims pastatyti koplyčią

Balandžio 15, sekmadienį, šv. Petro lietuvių parapijoje, So. Bostone, renkas Nukryžiuotojo Jėzaus seserų rėmėjai. Toksai suvažiavimas įvyksta kasmet, bet šiemet jis yra nebe eilinis, sąmoningai parinktas Gerojo Ganytojo sekmadienį.

Rėmėjai yra pasiruošę pradėti gerą darbą ir kreipsis pagalbos taip pat gerų žmonių: **bus paskelbtas seserim koplyčios statymo vajus.**

Dvejopu atžvilgiu tai yra geras darbas: maldos namus statyti visada yra gera, nes tokie namai "yra mano namai" — priminęs yra žmonėm Gerasis Ganytojas; antra, tie maldos namai Brocktono seserim ypač būtinai reikalingi. Jeigu jos ligi šiol dar kentė, tai tiktai didino savo auką šalia tos, kurią jos skiria seneliam globoti ir jaunimui auklėti. Bet auka taip pat turi savo ribas. Negalima seserų varginti tuo, kas galima joms palengvinti. O joms bus didelis palengvinimas ir paskatinimas dar daugiau aukotis, kai galės melstis erdvesnėje koplyčioje.

Visa tai aišku, ir čia nereikėtų daug pasakoti. Kas tikrai nori seserim padėti, — o kiekvienas lietuvis turėtų tokią pareigą, — nuoširdžiai kviečiamas atvykti į seserų rėmėjų seimelį ir pasiklausyti gyvo žodžio apie tą seserų rūpestį. Padarykime tai savo rūpesčiu, ir koplyčia Marijos garbei ir seserų džiaugsmai tuojau atsistos. Tam nereikia didelių nepakeliamų aukų, o tik visų mūsų talkos.

Pradžią padarykime, atvykdami į seserų rėmėjų seimelį balandžio 15. Seimelis prasidės pamaldomis šv. Petro bažnyčioje 10 val. Po to bus užkandžiai ir posėdžiai.

MOTERYS ATVELYKIO POPIETĖJ

Balandžio 8, per Atvelykį, Baltų Laisvės namuose (Free Baltic House) New Yorke įvyko Pabaltijo Moterų Tarybos Lietuvių Atstovybės Klubo ruoštos Velykų stalo vaišės.

Pobūvį atidarė klubo pirm. Vincė Jonuškaitė, savo kalboje pasveikindama Lietuvos generalinį konsulą J. Budrį ir visus svečius. Meninė programos dalis susidėjo iš paskaitos apie Mariją Pečkauskaite ir iš jos raštų skaitytų ištraukų.

Savo išsamioje ir turiningoje kalboje poetė Vlada Prosčiūnaitė apibūdino mūsų pamiltąją rašytoją įdomioje šviesoje. Banaitytė, beskaitydama Marijos Pečkauskaitės raštų ištraukas, gražino ne vieną klausytoją bent trumpai valandėlei prie jos gražiųjų raštų.

Po to svečiai buvo pavaišinti prie skoningai papuošto Velykų stalo. Klubo ponios, vadovaujamos Velykinio stalo šeimininkės Marijos Kregždienės, rūpinosi patiekti tikrai lietuviškų valgių. Ant stalo švietė liaudies motyvais numarginti kiaušiniai, keptas paršiukas, didžiulis kumpis ir įvairūs saldumynai.

Jau bebaigiant vaišintis, buvo suruošta mūsų jaunos dailininkės Aleksandros Vitkauskaitės-Merker paveikslo "Lietuvaitė mezgėja" loterija.

Šis žaismingas švelnių spalvų paveikslas, vaizduojąs šviesiaplaukę mergaitę, susikaupusią prie darbo, laimėjimo būdu atiteko Rožei Mainelytei, kuri mūsų plačiajai visuomenei yra pažįstama iš įvairių koncertų.

Pobūvis buvo baigtas nuotaikingu klubo pirmininkės Vincės Januškaitės žodžiu.

Šis pasisekęs pobūvis yra dar vienas gražus laimėjimas Pabaltijo Moterų Tarybos Lietuvių Atstovybės Klubui New Yorke. Ta visuomenės parama, kurios klubas susilaukė svečių apsilankymu ir loterijos bilietų išplatinimu, P. M. T. Lietuvių Atstovybės Klubą vėl įgalins dalį pobūvio pajamų skirti mūsų tautiečių sunkios būklės pagerinimui Vokietijoje.

D. P-tė.

Pradžioje radijo pranešėjas — akt. Balys Račkauskas padeklamavo iš Šilerio "Demetrijaus" nebaigtos dramos Sapiegos monologą, verstą A. Tyruolio. Ištrauka buvo parinkta ir pritaikyta seimo minėjimui, nes ji vaizdavo senosios Lietuvos seima. Padeklamavo gana įdomiai, įtikinančiai.

Iš Philadelphijos - specialiai buvo atvykusi Adronė Gaigalaitė, jauna solistė. dar besimokanti pas solistę Juzę Augaitytę. Mielu, šiltu ir stipriu jaunosios solistės balsu A. Gaigalaitė padainavo Sėdžiu, verpiu — Tallat-Kelpšos; Tėvynės ilgesys — Gailevičiaus, Lakštingalėlė — Kuprevičiaus; bisui — Pamylėjau vakar. Akomponavo Aleksas Mrozinskas.

Šokiams grojo Joe Thomas orkestras, veikė bufetas. Žmonių dėl prasto oro buvo nedaug.
A. K.

PARDUODAMA

mėsos krautuvė ir groserne; pilnai įtaisyta ir aprūpinta atsargoms; verčiasi smulkmenų ir urmo prekyba. Kartu parduodamas žemės plotas ir pastatas su krautuve bei modernišku butu. Nuosavybė yra mieste ir netoli svarbaus kelio. Dėl smulkesnės informacijos kreiptis: H. Harder, Youngsville, N. Y.

JOAN BENNET, Manhattano New Yorke kolegijos studentė, Bermudoje išrinkta "karvelių karaliene".

Reikalingas 4 suaugusių žmonių šeimai 3—4 kambarių (ir virtuvės) butas. Skambinti nuo 7 iki 9 v. v. EV 1-2886.

MODERN GROSERY STORE
Stocked, also 2 apts, 2 car garage, illness.
H. DOMINICI
109 Maple Ave.
Canajoharie, N. Y.

SUMMER RENTAL
Seaside, Rockaway Beach, 2,3, 4, 5 room bungalows, apartments, near beach, near subway, church, shopping, month, season, F. A. 7-7154.

DISPLAY

JUMBO - ALBUM
Pictures
Film Developed & Printed
8 exposure rolls 35¢
12 exposure roll .... 50¢
16 exposure roll .... 65¢
35mm
20 exposure $1.00
36 exposure $1.50
Picture Returned by First Class Mail. Send for Free Mailing Bag.
QUICK'S PHOTO SERVICE
P. O. Box 145L,
Freeport, L. I., N. Y.

SPORTAS

(Atkelta iš 7 psl.)

sta tik lėšų tolimai kelionei. Lėšoms sutelkti ėmėsi iniciatyvos Antanas Bagdžiūnas, FASK-to Rytų Sporto Apygardos Komitetas tam reikalui paskyrė 50 dol. ir iki balandžio 8 yra surinkta $210. Sportininkų kelionei Chicagon reikalinga iš viso $525. Nesustokime pusiaukelėje, sudarykime sąlygas mūsu sportininkams dalyvauti VI Žaidynėse Chicagoje.

Aleksandras Vakselis
FASK-to Rytų Sporto Apygardos Vadovas.

SPORTININKAI KVIEČIA!

Neeilinis pavasario balius laukia sportininkų bičiulių balandžio 28 d. šeštadienį, 8 val. vak. Grand Paradise gražiose salėse. Gros Joe Thomas orkestras, dainuos Juozas Nakutavičius, bus atžymėtas Lietuviu Sporto Klubo veiklos penkmetis. Meninėje programoje dar pasirodys žinoma amerikos lietuvė solistė Lione Juodytė-Mathews, jai akompanuos muz. A. Mrozinskas. Tautiniu šokių grupė, vadovaujama Jankaus, išpildys keletą šokių.

Po programos ivyks banketas ir šokiai. Lietuvių Sporto Klubo moterys — rėmėjos pavaišins savo gaminiais. Ta pačia proga bus pagerbti LSK svečiai iš Kanados, S. K. Aušros sportininkai, kurie čia viešės ir žais tą pačią dieną draugiškas rungtynes su LSK rinktine. Šventėje dalyvaus ir žinomas Amerikos lietuvis sportininkas Johnny Podres.

Į balių bilietai jau gaunami J. Ginkaus saldainių krautuvėje 495 Grand Street Brooklyn 11, N. Y. Tel. EV 4-9293. Į vaišes bilietai užsakomi iš anksto tel. EV 2-6440 ir HY 1-4104 ir prie įėjimo nebus gaunami. Rengėjai prašo iš anksto užsisakyti staliukus. Bilietų kainos tik į programą ir šokius $2.00; į balių (su vaišėmis) $4.00.

Rengėjai.

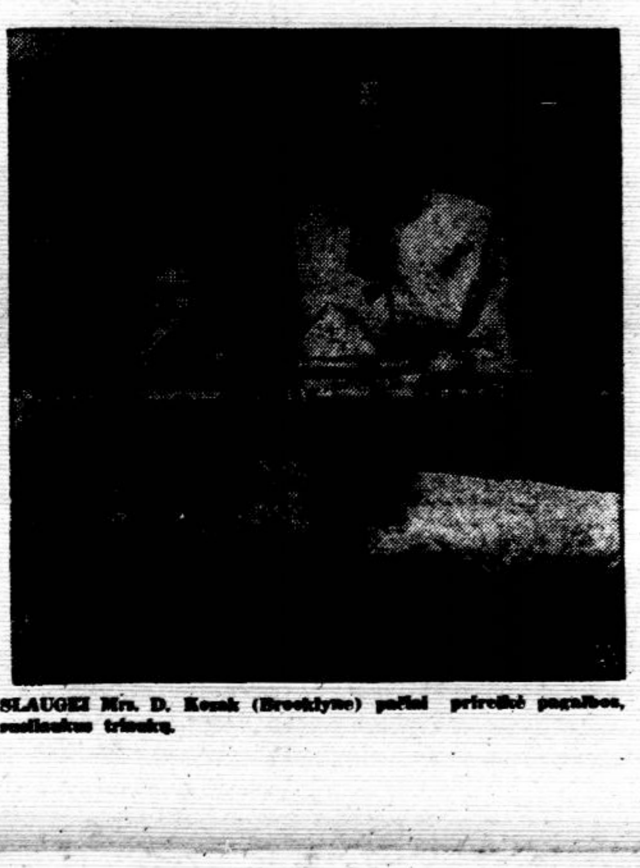

SLAUGEI Mrs. D. Kozak (Brooklyne) pačiai prireikė pagalbos, susilaužius trinuką.

NUKRYŽIUOTOJO JĖZAUS SESERŲ RĖMĖJAI NUOŠIRDŽIAI KVIEČIA Į

METINĮ SEIMELĮ

SO. BOSTON, MASSACHUSETTS, ŠV. PETRO LIETUVIŲ PARAPIJOJ

1956 M. BALANDŽIO - APRIL 15, SEKMADIENĮ

PAMALDOS prasidės 10 val. šv. Petro lietuvių bažnyčioje. Mišias aukos **prel. Pr. M. Juras.** Pamokslą pasakys **T. Ant. Jurgelaitis, O. P.**

Po pamaldų UŽKANDŽIAI parapijos salėje

POSĖDŽIŲ pradžia 1 val. p. p. **Bus pranešimai iš rėmėjų skyrių ir kun. A. Vainausko** paskaita. Posėdžiui pasibaigus, bus meninė programa.

Seimelio metu bus plačiau paaiškinta apie

VAJŲ SESERŲ KOPLYČIAI STATYTI

Laukiame gausiai dalyvių iš visos N. Anglijos. Tikimės, kad nevienas šia proga prisidės bent nedidele auka prie gero darbo — koplyčios statymo.
Kam sunkiau būtų atvykti, galėtų savo auką pasiųsti adresu: **Our Lady of Sorrows Convent, 261 Thatcher St., Brockton, Mass.**